

**Затверджено Наказом Голови Правління
ПРАТ «СК «АРСЕНАЛ СТРАХУВАННЯ»
№ 118 від 23 липня 2024 року**

**ЗАГАЛЬНІ УМОВИ СТРАХОВОГО ПРОДУКТУ
«СТРАХУВАННЯ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ, ЯКА ВИНΙΚАЄ ВНАСЛІДОК ВИКОРИСТАННЯ
ПОВІТРЯНОГО СУДНА (У ТОМУ ЧИСЛІ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ПЕРЕВІЗНИКА)»**

Редакція діє з 25 липня 2024 року

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Відповідно до цих Загальних умов страхового продукту «Страховання відповідальності, яка виникає внаслідок використання повітряного судна (у тому числі відповідальності перевізника)», далі – Загальні умови страхового продукту, ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «СТРАХОВА КОМПАНІЯ «АРСЕНАЛ СТРАХУВАННЯ» (скорочене найменування - ПРАТ «СК «АРСЕНАЛ СТРАХУВАННЯ»), далі – «Страховик», укладає з Клієнтами (Страхувальниками) Договори страхування відповідальності, яка виникає внаслідок використання повітряного судна (у тому числі відповідальності перевізника), далі – Договори страхування та/або Договір страхування. Відповідно до цих Загальних умов страхового продукту можуть укладатися Договори страхування за такими напрямками:

- страхування відповідальності авіаційного перевізника за шкоду, заподіяну пасажиром, багажу, вантажу і пошти;
- страхування відповідальності експлуатанта цивільного повітряного судна комерційної авіації за шкоду, заподіяну третім особам;
- страхування відповідальності експлуатанта або власника повітряних суден авіації загального призначення, у тому числі легких, надлегких, аеростатичних та аматорських, за шкоду, заподіяну третім особам;
- страхування відповідальності розробників, виробників цивільної авіаційної техніки, організацій з технічного обслуговування, що мають право проводити випробувальні польоти, за шкоду, заподіяну третім особам;
- страхування відповідальності закладу освіти під час виконання навчально-тренувальних польотів за шкоду, заподіяну третім особам.

1.2. Ці Загальні умови страхового продукту розміщені у відкритому доступі **на вебсайті Страховика <https://arsenal-ic.ua> у розділі: «Страхові продукти» за посиланням: <https://arsenal-ic.ua/documents/insurance-products/direct-sales-liability-insurance-aircraft/dsliia-liability-insurance-aircraft>**, діють з дати, визначеної на їх першій сторінці, та припиняють дію з дати розміщення (оприлюднення) на вебсайті Страховика повідомлення про припинення їх дії.

1.3. Ці Загальні умови страхового продукту визначені на підставі Закону України «Про страхування» від 18.11.2021 року № 1909-ІХ (далі – Закон України «Про страхування»), Авіаційних правил України «Порядок та умови здійснення страхування ризиків цивільної авіації», затверджених Наказом державної авіаційної служби України 05.12.2023 року №768 (далі – «Авіаційні правила») та інших нормативно-правових актів.

1.4. Договори страхування відповідно до цих Загальних умов страхового продукту укладаються за класом страхування 11 «Страховання відповідальності, яка виникає внаслідок використання повітряного судна (у тому числі відповідальності перевізника)», що визначений пунктом 11 частини першої статті 4 Закону України «Про страхування» (ризик у межах класу страхування – страхування відповідальності, яка виникає внаслідок використання (експлуатації) повітряного судна, страхування відповідальності під час перевезень повітряним судном).

1.5. Страховий продукт, передбачений цими Загальними умовами страхового продукту, не є стандартним страховим продуктом, визначеним Законом України «Про страхування», та не містить стандартних (типових) умов, які є незмінними та однаковими для невизначеного кола клієнтів. Страховик не розробляє, не затверджує та не надає Страхувальнику уніфікований (стандартизований) документ, що містить загальну інформацію про стандартний страховий продукт. Цей страховий продукт є продуктом з індивідуальними умовами, розробленими для пропонування Страхувальникам з врахуванням їх визначених потреб та інтересів в отриманні страхових послуг та на підставі індивідуальної оцінки ризиків при наданні таких послуг.

2. ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТЬ ТА ТЕРМІНІВ, ЩО ВЖИВАЮТЬСЯ В ДОГОВОРІ СТРАХУВАННЯ

2.1. У Договорі страхування вживаються наступні поняття та терміни:

2.1.1. **Вигодонабувач** - особа, яка має право на отримання страхової виплати згідно з умовами Договору страхування та/або відповідно до законодавства.

2.1.2. **Дійсна вартість** - вартість відтворення (вартість заміщення) або ринкова вартість майна.

2.1.3. **Договір, що набрав чинності** - Договір страхування, за яким починають діяти права та обов'язки Сторін. Договір страхування набирає чинності відповідно до умов, передбачених Договором страхування.

2.1.4. **Додатково застрахована особа** - фізична та/або юридична особа, окрім Страхувальника та застрахованих осіб, яка має страховий інтерес до об'єкта страхування за класами страхування, передбаченими Загальними умовами страхового продукту, що знаходиться під страховим захистом на умовах Договору страхування.

2.1.5. **Єдиний комбінований ліміт** – максимальна страхова сума, у межах якої Страховик зобов'язаний здійснити виплату за сукупністю позовів третіх осіб, пасажирів, вантажовласників, стосовно одного страхового випадку.

2.1.6. **Застереження/положення** - стандартизовані, уніфіковані умови авіаційного страхування, які застосовуються на міжнародному страховому ринку авіаційних ризиків і мають власну абревіатуру, прийняті та використовуються андеррайтерами, міжнародними страховими/перестраховими компаніями під час страхування ризиків цивільної авіації.

2.1.7. **Заява про здійснення страхової виплати** - документ, який подається Страхувальником (його правонаступником або Вигодонабувачем) Страховику, висловлює його бажання одержати страхове відшкодування та містить інформацію, необхідну для його здійснення.

2.1.8. **Заява на страхування** - документ, який подається Страхувальником Страховику, в якому зазначається основна інформація щодо істотних умов Договору страхування, необхідних Страхувальнику, а також індивідуальні ознаки об'єкта страхування, необхідні для оцінки страхового ризику, та перелік обставин, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику при укладенні Договору страхування.

2.1.9. **Кваліфікована електронна печатка** - удосконалена електронна печатка, яка створюється з використанням засобу кваліфікованої електронної печатки і базується на кваліфікованому сертифікаті електронної печатки (у випадку її застосування).

2.1.10. **Кваліфікований електронний підпис** – удосконалений електронний підпис, який створюється з використанням засобу кваліфікованого електронного підпису і базується на кваліфікованому сертифікаті відкритого ключа із застосуванням кваліфікованої електронної позначки часу. Забезпечує можливість контролю цілісності і підтвердження достовірності електронних документів.

2.1.11. **Комерційна авіація** - авіація, що використовується для регулярних або нерегулярних повітряних перевезень пасажирів, пошти або вантажу та виконання авіаційних робіт за плату або за договором найму.

2.1.12. **Компетентні органи** - органи державної влади, органи місцевого самоврядування, заклади охорони здоров'я, підприємства, установи, організації, до компетенції яких належить ліквідація наслідків подій, що мають ознаки страхових випадків, розслідування причин їх виникнення, винесення офіційних роз'яснень з питань, що мають відношення до страхового випадку, та висновки яких згідно з чинним законодавством є необхідними та достатніми доказами для визнання події як страховий (не страховий) випадок (наприклад, органи Міністерства внутрішніх справ України (МВС), Державної служби України з надзвичайних ситуацій (ДСНС), Міністерства охорони здоров'я України (МОЗ), відповідні органи інших держав тощо).

2.1.13. **Ліміт відповідальності** – гранична сума виплат страхового відшкодування, що встановлюється за окремим об'єктом страхування, страховим ризиком або страховим випадком, групою страхових ризиків та/або страхових випадків тощо, в межах страхової суми за Договором страхування.

2.1.14. **Максимальна злітна маса** - максимальна сертифікована злітна маса ПС.

2.1.15. Неправдиві відомості – відомості, в яких повністю або частково перекручені та/або не надані (приховані) факти/інформація про предмет Договору страхування, об'єкт страхування, Страхувальника або осіб, які користувалися (експлуатували) ПС або яким ПС передано на законних підставах, або їх представників, страховий інтерес Страхувальника (іншої особи, визначеної у Договорі страхування (Вигодонабувача)), факт, причини та/або обставини настання події, що має ознаки страхового випадку, та/або розмір збитку тощо (в тому числі, але не виключно, інформація щодо дати, часу, місця події, причин та/або обставин події, осіб, які користувалися (експлуатували) ПС під час настання події, невідповідність обставин пошкоджень ПС, повідомлених Страхувальником (особами, які користувалися (експлуатували) ПС або яким ПС передано на законних підставах, або представниками Страхувальника та зазначених осіб), механізму таких пошкоджень, встановленому експертом (спеціалістом у відповідній галузі). Неправдиві відомості можуть підтверджуватись документами Компетентних органів, висновками (довідками) експертів, показаннями свідків, поясненнями осіб, що володіють інформацією щодо факту, причин та/або обставин настання події та/або розміру збитку, або відповідно до інших умов, передбачених Договором страхування, іншими документами і доказами.

2.1.16. Повітряне судно (далі – ПС) - апарат, що підтримується в атмосфері у результаті його взаємодії з повітрям, відмінної від взаємодії з повітрям, відбитим від земної поверхні.

2.1.17. Повітряне судно на землі - перебування повітряного судна на земній/водній поверхні (включаючи буксирування повітряного судна), коли воно не перебуває у польоті та не здійснює руління.

2.1.18. Політ - рух повітряного судна, що відбувається з моменту початку розбігу для зльоту, або спроби зльоту, в повітрі і до закінчення пробігу після посадки повітряного судна (для вертольотів - період, коли обертання гвинтів відбувається під дією сили двигуна, силою інерції, створеної двигуном, або під дією авторотації).

2.1.19. Прямі збитки - поточна вартість витрат на відтворення, заміщення або відшкодування ринкової вартості об'єкта оцінки без урахування неотриманих майбутніх вигод.

2.1.20. Руління - рух повітряного судна під дією своїх двигунів (але не у польоті), включаючи тимчасову зупинку під час такого руху.

2.1.21. Сервіс електронного документообігу – сервіс електронного документообігу, передбачений Договором страхування за згодою Сторін, що є програмною продукцією у вигляді онлайн-сервісу, призначеною для автоматизації процесів електронного документообігу між Сторонами, що передбачає підписання, надсилання, отримання та зберігання електронних документів онлайн за посиланням, передбаченим Договором страхування. Ідентифікація відправника/одержувача здійснюється на підставі їх ідентифікаційних кодів з ЄДРПОУ. Сервісом електронного документообігу за Договором страхування є сервіс електронного документообігу «Вчасно» (<https://vchasno.ua>) або інший сервіс електронного документообігу, передбачений Договором страхування за згодою Сторін для підписання, надсилання, отримання та зберігання електронних документів онлайн.

2.1.22. Спеціальні права запозичення (СПЗ) - міжнародний резервний актив, створений Міжнародним валютним фондом з метою доповнення наявних міжнародних резервних активів, у вигляді «кошика» із п'яти валют, склад яких переглядається кожні п'ять років. Вартість спеціальних прав запозичення визначається щоденно.

2.1.23. Страхове розслідування - комплекс заходів та дій Страховика або уповноваженої ним особи, спрямованих на встановлення факту, причин, наслідків та обставин події, яка має ознаки страхового випадку, з метою прийняття рішення про визнання або невизнання випадку страховим та визначення розмірів заподіяної шкоди/збитку.

2.1.24. Страховий акт – документ, який складається Страховиком у формі, що визначається Страховиком, та містить рішення Страховика про визнання випадку страховим та здійснення страхової виплати.

2.1.25. Страховий випадок - подія, передбачена Договором страхування або законодавством, ризик виникнення якої застрахований, з настанням якої виникає обов'язок Страховика здійснити страхову виплату Страхувальнику або іншій особі, визначеній у Договорі страхування або відповідно до законодавства.

2.1.26. Страхова виплата (страхове відшкодування) - грошові кошти, що виплачуються Страховиком у разі настання страхового випадку відповідно до умов Договору страхування та/або законодавства.

2.1.27. Страховий інтерес - матеріальна заінтересованість та/або потреба потенційного Страхувальника (іншої особи, визначеної у Договорі страхування) у страхуванні ризиків, пов'язаних з життям, здоров'ям, працездатністю та пенсійним забезпеченням, з володінням, користуванням і розпорядженням майном, з відшкодуванням Страхувальником заподіяної ним шкоди особі або її майну, а також шкоди, заподіяної юридичній особі. В цілях Договору страхування, враховуючи клас страхування, страховим інтересом є

матеріальна заінтересованість та/або потреба потенційного Страхувальника (іншої особи, визначеної у Договорі страхування) у страхуванні ризиків, пов'язаних з відшкодуванням Страхувальником заподіяної ним шкоди особі або її майну, а також шкоди, заподіяної юридичній особі.

2.1.28. **Страхова премія (страховий платіж, страховий внесок)** - плата у грошовій формі за страхування, яку Страхувальник зобов'язаний сплатити Страховику згідно з Договором страхування.

2.1.29. **Страхове покриття** - сукупність строкових, територіальних та вартісних складових страхового захисту, що надається відповідно до Договору страхування або закону.

2.1.30. **Страховий продукт** - умови страхування, які задовольняють визначені потреби та інтереси клієнтів в отриманні страхової послуги.

2.1.31. **Страховий ризик** - подія, на випадок виникнення якої проводиться страхування, яка має ознаки ймовірності та випадковості настання.

2.1.32. **Страхова сума** - грошова сума, в межах якої Страховик відповідно до умов Договору страхування та/або законодавства зобов'язаний провести страхову виплату в разі настання страхового випадку.

2.1.33. **Страховий тариф** - ставка страхової премії з одиниці страхової суми за визначений строк страхового покриття.

2.1.34. **Страховик** - фінансова установа або філія страховика-нерезидента, які мають право здійснювати діяльність із страхування на території України. Страховиком за Договором страхування є ПРАТ «СК «АРСЕНАЛ СТРАХУВАННЯ».

2.1.35. **Страхувальник** - особа, яка уклала із Страховиком Договір страхування або є страхувальником відповідно до законодавства. Страхувальником за Договором страхування є особа, визначена в Договорі страхування.

2.1.36. **Строк страхового покриття** - період, протягом якого діє страхове покриття та в разі настання страхового випадку під час якого Страховик зобов'язаний здійснити страхову виплату (відшкодування) відповідно до умов Договору страхування або законодавства.

2.1.37. **Треті особи** - фізичні та юридичні особи (життя і здоров'я фізичних осіб та майно фізичних і юридичних осіб), які не пов'язані із Страхувальником договірними зобов'язаннями (у тому числі договором перевезення) та які не є працівниками Страхувальника або не діють за його дорученням (далі за текстом цих Загальних умов страхового продукту та Договору страхування «треті особи» або «потерпілі особи»).

2.1.38. **Укладений договір** – Договір страхування, за яким Сторони в належній формі досягли згоди з усіх істотних умов Договору страхування, що посвідчується підписами Сторін. З моменту укладення Договору страхування виникають договірні зобов'язання між Сторонами і Сторони мають право очікувати їх реалізації з моменту набрання чинності Договором страхування.

2.1.39. **Уповноважені особи** – фізичні особи, підписувачі документів, які є працівниками Сторін та мають відповідні повноваження (документально підтверджені) для підписання документів. Для цілей підписання електронних документів уповноваженими особами є фізичні особи, підписувачі електронних документів, які є працівниками Сторін та мають відповідні повноваження (документально підтверджені) для підписання електронних документів.

2.1.40. **Франшиза** - частина збитків, що не відшкодовується страховиком згідно з Договором страхування та/або законодавством.

2.2. Всі інші поняття та терміни, що вживаються в Договорі страхування, мають значення, визначене для них цими Загальними умовами страхового продукту. Якщо значення будь-якого терміну (найменування або поняття) не визначено цими Загальними умовами страхового продукту, воно визначається відповідно до Закону України «Про страхування», Повітряного кодексу України, Авіаційних правил та законодавства України або у своєму звичайному лексичному значенні, якщо такий термін (найменування або поняття) не визначені Договором страхування, Загальними умовами страхового продукту, Законом України «Про страхування», Повітряним кодексом України, Авіаційними правилами та/або законодавством України.

3. СТОРОНИ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ ТА ІНШІ ОСОБИ, ЯКІ ЗАЗНАЧАЮТЬСЯ В ДОГОВОРІ СТРАХУВАННЯ

3.1. Сторонами Договору страхування є Страховик та Страхувальник.

3.2. **СТРАХОВИК:**

3.2.1. Повне найменування: **ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «СТРАХОВА КОМПАНІЯ «АРСЕНАЛ СТРАХУВАННЯ».**

3.2.2. Скорочене найменування: **ПРАТ «СК «АРСЕНАЛ СТРАХУВАННЯ».**

3.2.3. Ідентифікаційний код у Єдиному державному реєстрі підприємств та організацій України (код ЄДРПОУ): 33908322.

- 3.2.4. Місцезнаходження Страховика: 03056, м. Київ, вул. Борщагівська, б. 154.
- 3.2.5. Якщо Договір страхування укладається у відокремленому підрозділі Страховика, найменування та місцезнаходження такого відокремленого підрозділу Страховика зазначається в Договорі страхування.
- 3.2.6. Банківські реквізити: IBAN: UA14325365000002650001412254 в АТ "КРЕДОБАНК", МФО 325365, код ЄДРПОУ 33908322 або інший рахунок Страховика, зазначений в Договорі страхування.
- 3.2.7. Телефон: (044) 502-67-37, 0-800-60-44-53.
- 3.2.8. Вебсайт, електронна пошта: <https://arsenal-ic.ua>, info@arsenal-strahovanie.com.
- 3.2.9. Страховик діє на підставі Ліцензії від 26.04.2024 р. на здійснення діяльності із страхування за класом страхування 11 - страхування відповідальності, яка виникає внаслідок використання повітряного судна (у тому числі відповідальності перевізника) (ризик у межах класу страхування – страхування відповідальності, яка виникає внаслідок використання (експлуатації) повітряного судна, страхування відповідальності під час перевезень повітряним судном).
- 3.2.10. Страховик є платником податку на прибуток за ставкою, визначеною відповідно до пункту 136.1 статті 136 Податкового кодексу України, та податку на дохід за ставкою, визначеною відповідно до підпунктів 136.2.1. та 136.2.2. пункту 136.2 статті 136 Податкового кодексу України.
- 3.2.11. Від імені Страховика при укладанні Договору страхування діє Уповноважена особа Страховика, яка діє на підставі Статуту та/або довіреності.
- 3.2.12. Інформація про Страховика розміщена у відкритому доступі на вебсайті Страховика <https://arsenal-ic.ua> у розділі: «Інформація для споживача» за посиланням: <https://arsenal-ic.ua/documents/consumers>.
- 3.3. СТРАХУВАЛЬНИК:**
- 3.3.1. Страхувальниками за Договорами страхування можуть бути дієздатні фізичні особи, фізичні особи - підприємці, юридичні особи, які уклали із Страховиком Договір страхування, уключаючи (в залежності від напрямів страхування):
- 3.3.1.1. експлуатанти цивільних повітряних суден комерційної авіації;
- 3.3.1.2. експлуатанти повітряних суден авіації загального призначення, у тому числі легких, надлегких, аеростатичних та аматорських;
- 3.3.1.3. власники цивільних повітряних суден комерційної авіації;
- 3.3.1.4. власники повітряних суден авіації загального призначення, у тому числі легких, надлегких, аеростатичних та аматорських;
- 3.3.1.5. авіаційні перевізники;
- 3.3.1.6. розробники, виробники цивільної авіаційної техніки, організації з технічного обслуговування, що мають право проводити випробувальні польоти, у тому числі інші польоти з виробничої необхідності (приймально-здавальні, сертифікаційні польоти або виробничі перельоти тощо);
- 3.3.1.7. заклади освіти, що мають право виконувати навчально-тренувальні польоти.
- 3.3.2. Інформація про Страхувальника зазначається в Договорі страхування.
- 3.4. За Договором страхування можуть бути призначені додатково застраховані особи, які мають страховий інтерес до об'єкта страхування за класами страхування, передбаченими Загальними умовами страхового продукту, що знаходяться під страховим захистом на умовах Договору страхування.
- 3.5. ВИГОДОНАБУВАЧ:**
- 3.5.1. Страхувальник може визначити іншу особу (Вигодонабувача), яка відповідно до Договору страхування має право на страхову виплату (страхове відшкодування).
- 3.5.2. Інформація про Вигодонабувача (Вигодонабувачів) зазначається в Договорі страхування.
- 3.5.3. Вигодонабувачем за Договором страхування призначаються треті особи (потерпілі особи), яким заподіяно шкоду внаслідок експлуатації повітряного судна (в разі їх смерті – особи, які мають право на отримання страхової виплати відповідно до законодавства).
- 3.5.4. Третіми особами (потерпілими особами) за Договором страхування вважаються фізичні та юридичні особи (життя і здоров'я фізичних осіб та майно фізичних і юридичних осіб), які не пов'язані із Страхувальником договірними зобов'язаннями (у тому числі договором перевезення) та які не є працівниками Страхувальника або не діють за його дорученням.
- 3.6. Укладення Договору страхування має передбачати наявність страхового інтересу у потенційного Страхувальника (іншої особи, визначеної в Договорі страхування (Додатково застрахованої особи)).
- 3.7. Страхувальник зобов'язаний повідомити Страховика при здійсненні страхової виплати про наявність страхового інтересу Страхувальника або іншої особи, відповідальність якої застрахована (у разі визначення такої особи в Договорі страхування).

3.8. Інформація про страхового посередника згідно з п. 12 ст. 89 Закону України «Про страхування», передбачена п. 7. Положення про особливості укладення договорів страхування зі споживачами, затвердженого Постановою НБУ від 20.12.2023 № 175, зазначається в Договорі страхування.

4. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

4.1. Предметом Договору страхування є передача Страхувальником за плату ризику, пов'язаного з об'єктом страхування, зазначеним у Договорі страхування, Страховику на умовах, визначених Договором страхування та Авіаційними правилами.

5. ОБ'ЄКТ СТРАХУВАННЯ

5.1. Згідно з цими Загальними умовами страхового продукту об'єктом страхування за Договором страхування є:

5.1.1. відповідальність експлуатанта цивільного повітряного судна комерційної авіації/експлуатанта або власника повітряних суден авіації загального призначення у тому числі легких, надлегких, аеростатичних та аматорських/розробників, виробників цивільної авіаційної техніки, організацій з технічного обслуговування, що мають право проводити випробувальні польоти/закладу освіти під час виконання навчально-тренувальних польотів за шкоду, заподіяну третім особам, що виникає внаслідок експлуатації (виконання окремих/спеціальних польотів) повітряного судна;

5.1.2. відповідальність авіаційного перевізника за шкоду, заподіяну пасажиром, багажу, вантажу і пошті.

5.2. Договором страхування визначаються конкретний об'єкт страхування, з яким пов'язані страхові інтереси Страхувальника (іншої особи, визначеної у Договорі страхування), та страхові ризики, що пов'язані з цим об'єктом страхування та підлягають страхуванню за цим Договором страхування.

5.3. Договором страхування може бути передбачено кілька об'єктів страхування. У випадку, якщо за Договором страхування передбачено кілька об'єктів страхування, умови страхування, передбачені Договором страхування, застосовуються для усіх об'єктів страхування або до окремих об'єктів страхування відповідно до умов, передбачених Договором страхування. При цьому, умови страхування, передбачені Договором страхування, застосовуються до відповідних об'єктів страхування з урахуванням спеціальних умов Договору страхування, що можуть бути передбачені як для усіх об'єктів страхування, так і для окремих об'єктів страхування.

5.4. Інформація щодо власника ПС та експлуатанта ПС зазначається в Договорі страхування.

5.5. Інформація щодо видів польотів, при здійсненні яких діє страховий захист за Договором страхування, зазначається в Договорі страхування.

5.6. Згідно з цими Загальними умовами страхового продукту об'єктом страхування за Договором страхування не можуть бути:

5.6.1. повітряні судна та інші літальні апарати;

5.6.2. майно, що перевозиться (включаючи вантаж, багаж (вантажобагаж));

5.6.3. неодержані доходи унаслідок пошкодження, знищення або втрати повітряних суден та інших літальних апаратів;

5.6.4. відповідальність, яка виникає внаслідок використання повітряного судна (у тому числі відповідальність перевізника) стосовно використання таких повітряних суден:

5.6.4.1. повітряні судна, які на дату укладання Договору страхування не мають дійсного свідоцтва (сертифікату) льотної придатності повітряного судна;

5.6.4.2. повітряні судна, які підлягають конфіскації на підставі рішення суду, яке набрало законної сили;

5.6.4.3. повітряні судна, які експлуатуються за призначенням іншим, ніж передбачено заводською конструкцією, технічними умовами (інструкцією по експлуатації);

5.6.4.4. повітряні судна, які є музейними експонатами, незалежно від їх технічного стану;

5.6.4.5. повітряні судна, які використовуються збройними силами та/або правоохоронними органами;

5.6.5. судові витрати.

5.7. Питання про прийняття на страхування відповідальності стосовно того або іншого ПС вирішується Страховиком в односторонньому порядку. До моменту укладення Договору страхування Страховик залишає за собою право відмовитися від прийняття ризику на страхування без пояснення причин відмови.

6. УМОВИ СТРАХОВОГО ПОКРИТТЯ ЗА ДОГОВОРОМ СТРАХУВАННЯ

6.1. Страхове покриття за конкретним Договором страхування включає сукупність страхових ризиків, на випадок настання яких здійснюється страхування, об'єкт страхування, строк дії, грошовий еквівалент страхового захисту, а також територію дії страхового захисту, що визначаються за Договором

страхування за згодою Сторін відповідно до умов, вказаних в розділі 5 Загальних умов страхового продукту та розділах 7 – 11 Загальних умов страхового продукту.

7. СТРАХОВІ РИЗИКИ. СТРАХОВІ ВИПАДКИ

7.1. **Страховими ризиками** за Договором страхування є:

7.1.1. події, на випадок виникнення яких проводиться страхування, що можуть призвести до настання відповідальності Страхувальника за шкоду, заподіяну третім особам, а саме до виникнення обов'язку Страхувальника відшкодувати шкоду, заподіяну::

7.1.1.1. життю та/або здоров'ю третіх осіб, за умови, що така подія сталася за участю повітряного судна, що знаходиться в експлуатації (виконує окремі/спеціальні польоти);

7.1.1.2. знищенням та пошкодженням майна третіх осіб за умови, що така подія сталася за участю повітряного судна, що знаходиться в експлуатації (виконує окремі/спеціальні польоти);

7.1.2. події, на випадок виникнення яких проводиться страхування, що можуть призвести до настання відповідальності Страхувальника за шкоду, заподіяну пасажиром, багажу, вантажу і пошті, а саме до виникнення обов'язку відшкодувати шкоду, заподіяну внаслідок:

7.1.2.1. загибелі або тілесного ушкодження пасажирів (включаючи тілесні ушкодження зі смертельним наслідком) за умови, що така подія сталася під час їх перебування на борту повітряного судна або під час посадки чи висадки;

7.1.2.2. знищення, втрати, пошкодження багажу, вантажу, пошти за умови, що така подія сталася під час їх повітряного перевезення на борту повітряного судна або протягом строку, коли зазначені речі перебували під відповідальністю авіаційного перевізника, або коли він був відповідальним за їх збереження;

7.1.2.3. затримки в повітряному перевезенні пасажирів, багажу, вантажу.

7.2. Додатково до страхового покриття можуть включатись воєнні та пов'язані з ними ризики, а також інші ризики, пов'язані з об'єктом страхування.

7.3. **Страховим випадком** за Договором страхування вважається:

7.3.1. подія, передбачена Договором страхування, з настанням якої виникає обов'язок Страховика здійснити страхову виплату Страхувальнику або третім особам (спадкоємцям), а саме факт настання відповідальності Страхувальника та виникнення обов'язку відшкодувати шкоду, заподіяну третім особам, внаслідок настання події, на випадок виникнення якої проводиться страхування (страхового ризику);

7.3.2. подія, передбачена Договором страхування, з настанням якої виникає обов'язок Страховика здійснити страхову виплату Страхувальнику або пасажиру (спадкоємцю), власнику вантажу, а саме факт настання відповідальності Страхувальника та виникнення обов'язку відшкодувати шкоду, заподіяну пасажиром, багажу, вантажу і пошті, внаслідок настання події, на випадок виникнення якої проводиться страхування (страхового ризику).

8. СТРОК ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ. ПОРЯДОК ВСТУПУ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ В ДІЮ. ПЕРІОД (ПЕРІОДИ) СТРАХУВАННЯ. ТЕРИТОРІЯ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

8.1. Договір страхування може бути укладений на строк від 1-го до 365-ти або 366-ти календарних днів (в залежності від кількості календарних днів у році). Строк дії Договору страхування встановлюється за згодою Страховика і Страхувальника та зазначається в Договорі страхування. Договір страхування вважається укладеним з моменту підписання Сторонами.

8.2. Договір страхування набирає чинності з 00 годин 00 хвилин за київським часом та закінчується о 24 годині 00 хвилин за київським часом дат, що зазначені в Договорі страхування відповідно як дати початку та закінчення строку дії Договору страхування.

8.3. У разі коли повітряне судно о 24 годині 00 хвилин за київським часом на дату закінчення строку дії Договору страхування, зазначену в Договорі страхування, перебуватиме у повітрі, дія Договору страхування продовжується до закінчення польоту і посадки повітряного судна на аеродромі пункту призначення (коли пасажирів залишають перон аеропорту та/або коли закінчуються операції з розвантаження повітряного судна).

8.4. Період страхування, протягом якого діє страховий захист за Договором страхування, встановлюється відповідно до строку дії Договору страхування, якщо інше не передбачено Договором страхування. За Договором страхування можуть бути визначені інші періоди страхування, протягом яких діє страховий захист за Договором страхування, що встановлюються в межах строку дії Договору страхування за згодою Сторін.

8.5. У період строку дії Договору страхування у випадку, коли страхова премія або її чергова частина (у разі сплати страхової премії частинами) не сплачена Страхувальником у зазначений у Договорі

страхування строк, то дія страхового захисту за цим Договором страхування припиняється через 10 робочих днів з дня надання Страховиком повідомлення про припинення дії страхового захисту Страхувальнику та одночасно уповноваженому органу з питань цивільної авіації. Після погашення заборгованості дія страхового захисту за Договором страхування може бути відновлена, про що письмово повідомляється Страхувальнику та одночасно уповноваженому органу з питань цивільної авіації.

8.6. Страховий захист за Договором страхування діє протягом періоду страхування (періодів страхування), визначеного Договором страхування, з урахуванням умов, передбачених Договором страхування згідно з п.п. 8.3, 8.5 Загальних умов страхового продукту.

8.7. Дія Договору страхування не поширюється та страховий захист за Договором страхування не діє у випадку настання подій, що мають ознаки страхових випадків, до набрання чинності Договором страхування та після закінчення строку дії Договору страхування (періоду страхування/ періодів страхування) з урахуванням умов, передбачених Договором страхування згідно з п.п. 8.3, 8.5 Загальних умов страхового продукту.

8.8. Строк страхового покриття за Договором страхування встановлюється відповідно до строку дії періоду страхування (періодів страхування), встановлених Договором страхування за згодою Сторін. При цьому, у випадку прострочення сплати Страхувальником страхової премії (першого та/або чергових страхових платежів), перерахунок страхового тарифу та страхової премії (першого та чергових страхових платежів) за Договором страхування не здійснюється та дата закінчення відповідного періоду страхування (відповідних періодів страхування) не змінюється.

8.9. Якщо за Договором страхування передбачено кілька об'єктів страхування, за таким Договором страхування за згодою Сторін можуть бути передбачені різні періоди страхування для різних об'єктів страхування в межах строку дії Договору страхування.

8.10. Умови та порядок продовження строку дії Договору страхування.

8.10.1. Умовами Договору страхування може бути передбачена можливість продовження його строку дії, вказаного в Договорі страхування, за згодою Сторін.

8.10.2. Продовження строку дії Договору страхування згідно з п. 8.10.1 Загальних умов страхового продукту здійснюється відповідно до таких умов та у такому порядку:

8.10.2.1. Якщо на дату продовження строку дії Договору страхування не змінилися обставини, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику (визначення ймовірності та вірогідності настання страхового випадку і розміру можливих збитків), та/або інші обставини, що впливають на розмір страхової премії за Договором страхування, та/або істотно впливають на умови Договору страхування, строк дії Договору страхування може бути продовжено за згодою Сторін на умовах, визначених Договором страхування. При цьому, страхова премія за період продовження строку дії Договору страхування розраховується пропорційно кількості днів такого періоду продовження строку дії Договору страхування.

8.10.2.2. Якщо на дату продовження строку дії Договору страхування змінились обставини, вказані в п. 8.10.2.1 Загальних умов страхового продукту, умови продовження строку дії Договору страхування визначаються за згодою Сторін з урахуванням таких змін.

8.10.2.3. Продовження строку дії Договору страхування здійснюється за згодою Сторін шляхом укладення додаткового договору до Договору страхування.

8.11. Територія дії Договору страхування (географічні межі/ місце дії) визначається за Договором страхування за згодою Сторін. Страховий захист діє на території страхування, визначеній Договором страхування. Договором страхування можуть бути передбачені обмеження щодо територій, на яких страховий захист за Договором страхування не діє, що визначаються за Договором страхування за згодою Сторін. Страхове покриття поширюється на територію дії Договору страхування за винятком територій, щодо яких Договором страхування передбачені вказані обмеження.

8.12. Договором страхування за згодою Сторін можуть бути передбачені інші умови дії страхового захисту протягом строку дії Договору страхування (періоду страхування /періодів страхування) та території дії Договору страхування, ніж передбачені цими Загальними умовами страхового продукту, що не суперечать закону та визначаються за Договором страхування за згодою Сторін з урахуванням індивідуальних ознак об'єкта страхування, інформації, що має істотне значення для оцінки страхового ризику та потреб і вимог Страхувальника у страхуванні.

9. СТРАХОВА СУМА. ЛІМІТИ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

9.1. Страхова сума (ліміт відповідальності) за Договором страхування встановлюється за домовленістю Сторін або відповідно до законодавства та зазначається в Договорі страхування.

- 9.2. Страхова сума (ліміт відповідальності) може бути встановлена за окремим об'єктом страхування, групою об'єктів страхування, Договором страхування в цілому.
- 9.3. При страхуванні відповідальності експлуатанта цивільного повітряного судна комерційної авіації за шкоду, заподіяну третім особам, страхуванні відповідальності експлуатанта або власника повітряних суден авіації загального призначення, у тому числі легких, надлегких, аеростатичних та аматорських, за шкоду, заподіяну третім особам, страхуванні відповідальності розробників, виробників цивільної авіаційної техніки, організацій з технічного обслуговування, що мають право проводити випробувальні польоти, за шкоду, заподіяну третім особам, страхуванні відповідальності закладу освіти під час виконання навчально-тренувальних польотів за шкоду, заподіяну третім особам, мінімальна страхова сума (ліміт відповідальності) на кожен політ та на кожне повітряне судно встановлюється за Договором страхування відповідно до Авіаційних правил в наступному розмірі:
- 9.3.1. для польотів, що виконуються у межах України, на повітряному судні з максимальною злітною масою:
- до 499 кілограмів (включно) - 75 000 СПЗ;
 - від 500 до 999 кілограмів (включно) - 150 000 СПЗ;
 - від 1 000 до 2 699 кілограмів (включно) - 450 000 СПЗ;
 - від 2 700 до 5 999 кілограмів (включно) - 900 000 СПЗ;
 - від 6 000 до 11 999 кілограмів (включно) - 1 400 000 СПЗ;
 - від 12 000 до 24 999 кілограмів (включно) - 2 200 000 СПЗ;
 - від 25 000 до 49 999 кілограмів (включно) - 4 200 000 СПЗ;
 - від 50 000 до 199 999 кілограмів (включно) - 14 000 000 СПЗ;
 - від 200 000 до 499 999 кілограмів (включно) - 33 400 000 СПЗ;
 - понад 500 000 кілограмів (включно) - 42 500 000 СПЗ;
- 9.3.2. для міжнародних польотів - відповідно до вимог, передбачених міжнародними угодами або законодавством країн (у тому числі для воєнних та пов'язаних з ними ризиків), до яких або над територією яких здійснюються польоти повітряного судна, але не нижче рівня, визначеного у цьому пункті для польотів Україною.
- 9.4. При страхуванні відповідальності авіаційного перевізника за шкоду, заподіяну пасажиром, багажу, вантажу і пошті мінімальна страхова сума (ліміт відповідальності) встановлюється за Договором страхування відповідно до Авіаційних правил в наступному розмірі:
- 9.4.1. за шкоду, яка спричинила загибель або тілесне ушкодження пасажира (включаючи тілесні ушкодження зі смертельним наслідком), - 250 000 СПЗ стосовно кожного пасажира, на будь-який політ та відповідно до фактичної кількості пасажирських крісел на борту повітряного судна;
- 9.4.2. за шкоду, заподіяну внаслідок затримки під час перевезення пасажирів, - 5 346 СПЗ стосовно кожного пасажира, на будь-який політ та відповідно до фактичної кількості пасажирських крісел на борту повітряного судна;
- 9.4.3. за шкоду (знищення, втрату, пошкодження), заподіяну багажу, або за затримку в його перевезенні - 1 288 СПЗ стосовно кожного пасажира, на будь-який політ та відповідно до фактичної кількості пасажирських крісел на борту повітряного судна (багаж означає як зареєстрований, так і незареєстрований (ручна поклажа) багаж, у тому числі особисті речі пасажира);
- 9.4.4. за шкоду (знищення, втрату, пошкодження), заподіяну вантажу, пошті, або за затримку в перевезенні вантажу - 22 СПЗ за кожен кілограм ваги.
- Якщо законодавством країни, до якої (на території якої) здійснюються пасажирські, вантажні перевезення, або відповідно до інших умов, які застосовуються у міжнародній практиці (у тому числі для воєнних та пов'язаних з ними ризиків), вимагається страхування відповідальності, зазначеної в цьому підрозділі, у розмірах, що перевищують встановлені цим підрозділом вимоги, страхові суми (ліміти відповідальності) під час виконання міжнародних польотів повинні бути відповідно збільшені.
- 9.5. У разі страхування відповідальності на умовах "єдиного комбінованого ліміту відповідальності" загальна страхова сума (єдиний комбінований ліміт відповідальності) повинна бути не меншою, ніж сума загальних страхових сум (лімітів відповідальності), за шкоду, заподіяну третім особам, пасажиром, багажу, вантажу і пошті.
- 9.6. Розмір максимальної страхової суми (ліміту відповідальності), що може бути встановлений за Договором страхування, укладеним відповідно до цих Загальних умов страхового продукту, не обмежується.
- 9.7. Після виплати страхового відшкодування встановлена за Договором страхування страхова сума (ліміт відповідальності) зменшується на суму здійсненої страхової виплати (агрегатна страхова сума). Страхувальник має право відновити страхову суму (ліміт відповідальності), зменшену внаслідок

здійснення страхових виплат за Договором страхування, до її початкового розміру за умови внесення додаткового страхового платежу, розмір якого визначається Страховиком.

9.8. В межах страхової суми за Договором страхування можуть встановлюватись ліміти відповідальності за окремим об'єктом страхування, страховим ризиком та/або страховим випадком, групою страхових ризиків та/або страхових випадків тощо, в тому числі ліміт відповідальності на відшкодування витрат, понесених Страхувальником для запобігання настанню страхового випадку та зменшення наслідків страхового випадку, якщо це передбачено умовами Договору страхування.

9.9. У Договорах страхування страхові суми (ліміти відповідальності) за необхідності можуть встановлюватись в інших валютах, ніж визначені мінімальні страхові суми (ліміти відповідальності) у Авіаційних правилах. У такому випадку Страхувальник впродовж дії Договору страхування самостійно повинен відстежувати відповідність розмірів цих страхових сум (лімітів відповідальності) вимогам Авіаційних правил та забезпечувати (підтримувати) страхове покриття на рівні не нижче визначеного Авіаційними правилами шляхом ініціювання внесення змін до Договору страхування та, у разі необхідності, сплати додаткового страхового платежу.

9.10. Договором страхування за згодою Сторін можуть бути передбачені інші умови щодо встановлення страхової суми, лімітів відповідальності та їх розмірів, ніж передбачені цими Загальними умовами страхового продукту, що не суперечать закону та визначаються за Договором страхування за згодою Сторін з урахуванням індивідуальних ознак об'єкта страхування, інформації, що має істотне значення для оцінки страхового ризику та потреб і вимог Страхувальника у страхуванні.

10. ФРАНШИЗА

10.1. Договором страхування встановлюється безумовна франшиза. У разі зазначення в Договорі страхування безумовної франшизи, Страховик вираховує розмір франшизи при здійсненні страхового відшкодування за кожним страховим випадком.

10.2. Безумовна франшиза встановлюється за Договором страхування в частині відшкодування шкоди, заподіяної майну третіх осіб, багажу, вантажу і пошти.

10.3. Безумовна франшиза встановлюється за Договором страхування у національній валюті України або іноземній валюті, якщо це передбачено умовами Договору страхування, або у відсотках від страхової суми чи страхової виплати, або в інших розрахункових одиницях, визначених Договором страхування.

10.4. Мінімальний та максимальний розмір франшизи умовами страхового продукту не встановлюється.

10.5. Договором страхування за згодою Сторін можуть бути передбачені різні розміри франшизи за різними об'єктами страхування, групами об'єктів страхування, страховими ризиками та/або страховими випадками.

10.6. Розмір франшизи встановлюється за згодою Сторін та зазначається в Договорі страхування.

10.7. Договором страхування за згодою Сторін можуть бути передбачені інші умови застосування франшизи, ніж передбачені цими Загальними умовами страхового продукту, що не суперечать закону та визначаються за Договором страхування за згодою Сторін з урахуванням індивідуальних ознак об'єкта страхування, інформації, що має істотне значення для оцінки страхового ризику та потреб і вимог Страхувальника у страхуванні.

11. СТРАХОВА ПРЕМІЯ. СТРАХОВИЙ ТАРИФ. ПОРЯДОК ТА СТРОКИ СПЛАТИ СТРАХОВОЇ ПРЕМІЇ

11.1. Розмір страхової премії за Договором страхування визначається для кожного окремого об'єкта страхування шляхом помноження страхової суми та страхового тарифу, визначеного Страховиком для відповідного об'єкта страхування.

11.2. Розмір страхової премії за Договором страхування зазначається в Договорі страхування.

11.3. Сплата страхової премії за Договором страхування може здійснюватись Страхувальником одноразовим платежем або періодичними платежами в безготівковій формі на банківський рахунок Страховика (або страхового посередника), вказаний в Договорі страхування.

11.4. Страхова премія вноситься Страхувальником у національній валюті України (за офіційним обмінним курсом Національного банку України на день внесення, якщо страхова премія за Договором страхування визначена в іноземній валюті).

11.5. Страхувальники-нерезиденти здійснюють сплату страхової премії згідно з укладеним Договором страхування в національній валюті України або в іноземній валюті.

11.6. Порядок та строки сплати страхової премії за Договором страхування визначаються за згодою Сторін та зазначаються в Договорі страхування.

11.7. Страховий платіж вважається внесеним з дати його списання з розрахункового рахунка Страхувальника.

11.8. У період строку дії Договору страхування у випадку, коли страхова премія або її чергова частина (у разі сплати страхової премії частинами) не сплачена Страхувальником у зазначений у Договорі страхування строк, то дія страхового захисту за цим Договором страхування припиняється через 10 робочих днів з дня надання Страховиком повідомлення про припинення дії страхового захисту Страхувальнику та одночасно уповноваженому органу з питань цивільної авіації. Після погашення заборгованості дія страхового захисту за Договором страхування може бути відновлена, про що письмово повідомляється Страхувальнику та одночасно уповноваженому органу з питань цивільної авіації.

11.9. Мінімальний та максимальний розмір річного страхового тарифу за Договорами страхування, що укладаються відповідно до цих Загальних умов страхового продукту, становить від **0,001% до 30%** від страхової суми.

11.10. Розмір страхового тарифу за Договором страхування визначається Страховиком за кожним окремим об'єктом страхування. Розмір страхового тарифу за Договором страхування за кожним окремим об'єктом страхування визначається за період, протягом якого діє страхове покриття за Договором страхування щодо такого об'єкту страхування (строку страхового покриття), з урахуванням умов, передбачених п. 8.8 Загальних умов страхового продукту.

11.11. Розмір страхового тарифу за Договором страхування визначається Страховиком на підставі основних критеріїв та вимог до інформації, що має істотне значення для оцінки страхового ризику, яку надає Страхувальник, у тому числі у Заяві на страхування, а також індивідуальних ознак об'єкта страхування, необхідних для оцінки страхового ризику, а саме:

11.11.1. Обраних Страхувальником умов Договору страхування: напряму страхування; переліку страхових ризиків; розміру франшизи; строку дії Договору страхування; території дії Договору страхування; умов сплати страхової премії.

11.11.2. Індивідуальних ознак об'єкта страхування, необхідних для оцінки страхового ризику: типу ПС; призначення ПС; марки/моделі ПС; технічного стану ПС; наявності сертифікату льотної придатності; вартості ПС; строку експлуатації ПС (року випуску/побудови); країни виробництва ПС; технічних характеристик ПС (максимальна злітна маса, максимальна вантажопідйомність, кількість пасажирських місць, багажу, вантажу); особливостей (характеру) використання ПС; умов зберігання та режиму експлуатації ПС.

11.11.3. Іншої інформації, що має істотне значення для оцінки страхового ризику: екіпаж ПС та його досвід; експлуатант ПС та його аварійність; види польотів, їх складність та інтенсивність; встановлене обладнання; характеристика вантажів, що перевозяться; географія та район експлуатації; інформація про місце зберігання ПС; база обслуговування ПС; наявність протипожежних систем за місцем зберігання ПС; частота технічного обслуговування ПС; рівень підготовки пілотів ПС і їх досвід; передання ПС в заставу, оренду; наявність судового спору щодо ПС (якщо такі є або були) та/або накладення арешту на ПС (якщо такі є або були); інформація про попереднє страхування та збитковість за попередній період страхування; інформація про інші чинні договори страхування щодо об'єкту страхування.

11.11.4. Інформації щодо потреб та вимог Страхувальника у страхуванні згідно з Заявою на страхування, наданою Страхувальником.

11.12. Страховий тариф за Договором страхування зазначається в Договорі страхування.

11.13. Згідно з цими Загальними умовами страхового продукту та Договором страхування зміною обставин, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику (визначення ймовірності та вірогідності настання страхового випадку та розміру можливих збитків), та/або інших обставин, що впливають на розмір страхової премії за Договором страхування, та/або істотно впливають на умови Договору страхування вважаються: передання ПС в оренду (прокат або інше платне використання) або в заставу, видача довіреності, яка стосується ПС, зміна власника та/або екіпажу ПС, наявність подвійного страхування, наявність страхових випадків при попередньому страхуванні в інших страховиків, про які не було письмово повідомлено при прийнятті ПС на страхування за Договором страхування, зміна режиму експлуатації ПС, зміна видів польотів ПС, зміна географії та району експлуатації ПС, зміна характеристики вантажів, що перевозяться ПС, ремонт, реконструкція або переобладнання ПС, втрата та/або заміна правовстановлюючих документів на ПС, наявність судового спору щодо ПС, накладення арешту на ПС, наявність претензій третіх осіб щодо ПС, а також зміна будь-якої інформації, наведеної Страхувальником у заяві на страхування чи зазначеної у Договорі страхування.

11.14. Зміна обставин, передбачених п. 11.13 цих Загальних умов страхового продукту, є підставою для реалізації Страховиком права вимоги до Страхувальника щодо внесення додаткового страхового

платежу та Страховик має право застосувати умови, передбачені Договором страхування згідно з п. 15.1.3 (а) Загальних умов страхового продукту.

12. ПРАВА ТА ОBOB'ЯЗКИ СТОPIН ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

12.1. Страховик має право:

12.1.1. перевіряти надану Страхувальником інформацію, а також дотримання Страхувальником умов Договору страхування;

12.1.2. достроково припинити дію Договору страхування відповідно до вимог законодавства та умов Договору страхування;

12.1.3. брати участь у проведенні рятувальних робіт, здійснювати необхідні для цього заходи;

12.1.4. відмовити у здійсненні страхової виплати у випадках, передбачених законом та Договором страхування;

12.1.5. в разі зміни страхового ризику протягом дії Договору страхування вимагати його переукладення (внесення змін) та сплати додаткового страхового платежу у разі збільшення ризику;

12.1.6. проводити страхове розслідування та ознайомлюватись з матеріалами технічного розслідування авіаційних подій, серйозних інцидентів, інцидентів, надзвичайних подій та пошкоджень повітряних суден на землі у цивільній авіації, іншими документами, що стосуються події, що має ознаки страхового випадку, призначати експертів, сюрвеєрів, адвокатів тощо для ведення справ по врегулюванню збитків, давати рекомендації по зменшенню збитків, виступати від імені Страхувальника в судових органах та здійснювати інші необхідні для цього заходи. Ці дії Страховика не можуть розглядатися як визнання його обов'язку здійснити страхову виплату по Договору страхування;

12.1.7. при необхідності направляти запити про надання відомостей щодо події, що має ознаки страхового випадку, до органів державної влади, органів місцевого самоврядування, закладів охорони здоров'я, юридичних осіб, які володіють інформацією про обставини події, що має ознаки страхового випадку, а також можуть самостійно або із залученням у встановленому законодавством порядку інших осіб з'ясувати причини, наслідки та обставини події, що має ознаки страхового випадку;

12.1.8. протягом терміну позовної давності, визначеного законодавством України, з дня здійснення страхової виплати вимагати її повернення, якщо на те виникнуть підстави, передбачені чинним законодавством України та/або умовами Договору страхування.

12.2. Страховик зобов'язаний:

12.2.1. ознайомити Страхувальника з умовами Договору страхування та Загальними умовами страхового продукту;

12.2.2. протягом двох робочих днів, як тільки стане відомо про настання страхового випадку, вжити заходів до оформлення всіх необхідних документів для своєчасного здійснення страхової виплати;

12.2.3. у разі настання події, що має ознаки страхового випадку, встановити факт, причини та обставини такої події та прийняти з урахуванням умов Договору страхування рішення про визнання або невизнання випадку страховим;

12.2.4. у разі настання страхового випадку здійснити страхову виплату у передбачений Договором страхування строк. Страховик несе майнову відповідальність за несвоєчасне здійснення страхової виплати шляхом сплати неустойки (пені), розмір якої визначається умовами Договору страхування;

12.2.5. у разі настання страхового випадку відшкодувати витрати, понесені Страхувальником для запобігання настанню страхового випадку та зменшення наслідків страхового випадку, якщо це передбачено умовами Договору страхування;

12.2.6. за заявою Страхувальника у разі здійснення ним заходів, що зменшили страховий ризик, укласти з ним новий договір страхування або додатковий договір до діючого Договору страхування;

12.2.7. забезпечувати збереження інформації, що становить таємницю страхування, з урахуванням вимог Закону України «Про страхування»;

12.2.8. у разі прийняття рішення про відмову у здійсненні страхової виплати протягом 15 (п'ятнадцяти) діб з дня, наступного за днем закінчення страхового розслідування, повідомити Страхувальника (іншу особу, яка відповідно до Договору страхування має право на отримання страхової виплати) у письмовій формі про прийняте рішення з обґрунтуванням підстави відмови;

12.2.9. якщо згідно з умовами Договору страхування страхова премія за Договором страхування сплачується періодичними платежами, у разі зміни протягом строку дії Договору страхування банківського рахунку, що вказаний в Договорі страхування, повідомити Страхувальника про таку зміну шляхом розміщення повідомлення на вебсайті Страховика <https://arsenal-ic.ua> у розділі: «Інформація для споживача» за посиланням: <https://arsenal-ic.ua/documents/consumers> протягом 2 (двох) робочих днів з дати настання таких змін. Укладення додаткового договору до Договору страхування у такому випадку не вимагається.

12.3. **Страховальник має право:**

12.3.1. достроково припинити дію Договору страхування відповідно до вимог законодавства та умов Договору страхування;

12.3.2. змінити умови Договору страхування та/або відновити його дію після узгодження із Страховиком умов страхування, якщо дію Договору страхування було припинено після зміни оцінки ризику або несплати страхового платежу;

12.3.3. отримати страхову виплату у разі настання страхового випадку згідно з умовами Договору страхування;

12.3.4. отримати від Страховика дублікат страхового поліса (сертифіката) у разі його втрати;

12.3.5. оскаржити відмову Страховика у здійсненні страхової виплати в судовому порядку.

12.4. **Страховальник зобов'язаний:**

12.4.1. сплачувати страхову премію у порядку та строки, встановлені Договором страхування;

12.4.2. під час укладення Договору страхування надати інформацію Страховикові про всі відомі йому обставини, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику (визначення ймовірності та вірогідності настання страхового випадку та розміру можливих збитків) та/або інші обставини, що впливають на розмір страхової премії за Договором страхування, і надалі протягом строку дії Договору страхування письмово інформувати його про будь-яку зміну обставин, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику (визначення ймовірності та вірогідності настання страхового випадку та розміру можливих збитків), та/або інших обставин, що впливають на розмір страхової премії за Договором страхування, протягом 2 (двох) робочих днів з дати настання таких змін;

12.4.3. під час укладення Договору страхування повідомити Страховика про інші чинні договори страхування щодо об'єкта страхування;

12.4.4. вживати заходів для запобігання настанню страхового випадку та зменшення наслідків страхового випадку;

12.4.5. інформувати Страховика про настання події, що має ознаки страхового випадку, у порядку та строки, визначені Договором страхування;

12.4.6. вживати всі можливі заходи, що дозволяють забезпечувати:

а) дотримання правил навігації, розпоряджень і вимог уповноважених компетентних органів щодо безпеки польотів, правил експлуатації і технічного обслуговування ПС усім льотно-технічним і обслуговуючим персоналом, дотримання норм безпеки при експлуатації повітряного судна;

б) повну придатність ПС до польоту перед початком кожного польоту;

в) належне і своєчасне заповнення бортового журналу, польотної документації й інших документів відповідно до діючих правил і надання зазначених документів на першу вимогу Страховика або його представників;

12.4.7. повернути Страховикові отриману страхову виплату (чи її відповідну частину), якщо буде виявлено обставини, що відповідно до чинного законодавства України або умов Договору страхування в повному обсязі або частково позбавляють Страховальника та/або потерпілу особу (Вигодонабувача) права на отримання страхової виплати, - протягом 10 (десяти) робочих днів з моменту виникнення таких обставин, але не пізніше 10 (десяти) робочих днів з моменту отримання вимоги Страховика;

12.4.8. повідомляти Страховика про можливі судові переслідування, пред'явлені обвинувачення чи претензії, а також надавати документи, що мають до цього відношення;

12.4.9. сприяти проведенню представниками Страховика страхового розслідування та ознайомленню їх з матеріалами технічного розслідування авіаційних подій, серйозних інцидентів, інцидентів, надзвичайних подій та пошкоджень повітряних суден на землі у цивільній авіації та іншими документами, що стосуються події, що має ознаки страхового випадку;

12.4.10. у разі вимушеної посадки ПС погоджувати зі Страховиком проведення будь-яких робіт, необхідних для демонтажу, транспортування або ремонту, крім випадків, коли це необхідно в інтересах безпеки екіпажу, пасажирів або третіх осіб, а також для запобігання подальшому пошкодженню ПС чи в зв'язку з виконанням розпоряджень уповноважених органів влади;

12.4.11. у разі настання із ПС події, що має ознаки страхового випадку за Договором страхування, виконувати обов'язки Страховальника у зв'язку з настанням події, що має ознаки страхового випадку, передбачені Договором страхування;

12.4.12. визнавати будь-яку відповідальність або вимоги щодо компенсації збитків стосовно об'єкту страхування тільки з письмової згоди Страховика;

12.4.13. виконувати інші обов'язки передбачені Договором страхування.

12.5. Страховик та Страховальник зобов'язані письмово повідомляти один одного про зміну адреси та іншої інформації, що визначена Договором страхування, а також про інші зміни, що можуть вплинути на

виконання ними обов'язків, передбачених Договором страхування, протягом 2 (двох) робочих днів з дати настання таких змін.

12.6. Обов'язки Страхувальника, вказані в Договорі страхування, за винятком обов'язку щодо сплати страхової премії, в однаковій мірі розповсюджуються на представників Страхувальника, власника ПС, якщо Страхувальник не є власником ПС, осіб, які користуються застрахованим ПС на законних підставах або яким застраховане ПС передано на законних підставах, їх представників. Порушення вказаними особами цих вимог тягне за собою ті ж наслідки, що і невиконання їх Страхувальником. Дії вказаних осіб не кваліфікуються за Договором страхування як дії третіх осіб (в тому числі протиправні), а кваліфікуються як дії Страхувальника та створюють ті ж самі правові наслідки.

12.7. Договором страхування за згодою Сторін можуть бути передбачені інші права та обов'язки Сторін, крім передбачених цими Загальними умовами страхового продукту, та/або можуть бути змінені права та обов'язки Сторін, що передбачені цими Загальними умовами страхового продукту, якщо це не суперечать закону. Права та обов'язки Сторін визначаються за Договором страхування за згодою Сторін з урахуванням індивідуальних ознак об'єкта страхування, інформації, що має істотне значення для оцінки страхового ризику та потреб і вимог Страхувальника у страхуванні.

13. ПОРЯДОК ДІЙ У РАЗІ НАСТАННЯ ПОДІЇ, ЩО МАЄ ОЗНАКИ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ

13.1. У разі настання із ПС події, що має ознаки страхового випадку, Страхувальник зобов'язаний:

13.1.1. вжити всіх необхідних заходів для запобігання подальшого збільшення збитку;

13.1.2. письмово (листом, телефаксом, телеграфом або електронною поштою) повідомити Страховика про настання події, що має ознаки страхового випадку, протягом двох робочих днів з дня, коли Страхувальнику стало відомо про її настання. Повідомлення про настання події, що має ознаки страхового випадку, є виключно інформаційним документом, у якому описуються обставини того, що трапилось;

13.1.3. погоджувати всі подальші дії стосовно цього випадку зі Страховиком;

13.1.4. підтвердити факт настання події, яка може бути визнана страховим випадком за Договором страхування, та надати Страховику усі документи, що підтверджують настання страхового випадку та розмір збитку, передбачені Договором страхування;

13.1.5. забезпечити представнику Страховика можливість безперешкодного доступу до пошкодженого ПС, майна потерпілих осіб та місця події, огляду представником Страховика пошкодженого ПС, майна потерпілих осіб та місця події чи доступу представника Страховика до потерпілих осіб, з'ясування причин та наслідків події і розміру заподіяної шкоди, а також забезпечити участь представника Страховика у будь-яких комісіях, створюваних для встановлення причин та обставин події і визначення розміру заподіяної шкоди.

13.2. Обов'язок підтвердження факту настання події, яка може бути визнана страховим випадком за Договором страхування, та надання Страховику документів, що підтверджують настання страхового випадку та розмір збитку, передбачених Договором страхування, покладається на Страхувальника та інших осіб, які відповідно до умов Договору страхування мають право на отримання страхової виплати.

13.3. Договором страхування за згодою Сторін може бути передбачений інший порядок дій у разі настання події, що має ознаки страхового випадку, ніж передбачений цими Загальними умовами страхового продукту, що не суперечить закону та визначається за Договором страхування за згодою Сторін з урахуванням індивідуальних ознак об'єкта страхування, інформації, що має істотне значення для оцінки страхового ризику та потреб і вимог Страхувальника у страхуванні.

14. ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЯКІ ПІДТВЕРДЖУЮТЬ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ ТА РОЗМІР ЗБИТКУ. ФОРМА, СПОСІБ ТА ПОРЯДОК ЇХ ПОДАННЯ.

ПОРЯДОК РОЗРАХУНКУ, УМОВИ ТА СТРОКИ ЗДІЙСНЕННЯ СТРАХОВОЇ ВИПЛАТИ

14.1. Здійснення страхової виплати проводиться Страховиком згідно з Договором страхування на підставі заяви Страхувальника (його правонаступника або інших осіб, визначених Договором страхування (Вигодонабувача)) і рішення Страховика про визнання випадку страховим та здійснення страхової виплати (страхового акта). Страховий акт складається Страховиком або уповноваженою ним особою у формі, що визначається Страховиком.

14.2. Для визнання випадку страховим та визначення розміру страхової виплати Страховику надаються такі документи:

14.2.1. при страхуванні відповідальності експлуатанта цивільного повітряного судна комерційної авіації за шкоду, заподіяну третім особам, страхуванні відповідальності експлуатанта або власника повітряних суден авіації загального призначення, у тому числі легких, надлегких, аеростатичних та аматорських, за шкоду, заподіяну третім особам, страхуванні відповідальності розробників, виробників цивільної

авіаційної техніки, організацій з технічного обслуговування, що мають право проводити випробувальні польоти, за шкоду, заподіяну третім особам, страхуванні відповідальності закладу освіти під час виконання навчально-тренувальних польотів за шкоду, заподіяну третім особам:

14.2.1.1. письмова заява про здійснення страхової виплати (оригінал);

14.2.1.2. страховий поліс (сертифікат) (копія);

14.2.1.3. письмові претензії третіх осіб або їх спадкоємців (оригінал, можливе надання копії до отримання оригіналу);

14.2.1.4. документи, які підтверджують розмір збитків (висновки експертів, рішення судових органів, якщо випадок був винесений на їх розгляд, тощо) (копія);

14.2.1.5. листок непрацездатності та/або довідка спеціалізованого закладу охорони здоров'я, у разі інвалідності - довідка про встановлення інвалідності потерпілій особі (копія);

14.2.1.6. свідоцтво про смерть та документи про правонаступництво для спадкоємців (у разі загибелі/смерті потерпілої особи) (нотаріально засвідчена копія);

14.2.1.7. документи щодо реєстрації події з повітряним судном (копія);

14.2.2. при страхуванні відповідальності авіаційного перевізника за шкоду, заподіяну пасажиром, багажу, вантажу і пошти:

14.2.2.1. письмова заява про здійснення страхової виплати (оригінал);

14.2.2.2. страховий поліс (сертифікат) (копія);

14.2.2.3. письмові претензії пасажирів або їх спадкоємців, або власників вантажу, пошти (оригінал, можливе надання копії до отримання оригіналу);

14.2.2.4. документи, які підтверджують розмір збитків (висновки експертів, рішення судових органів, якщо страховий випадок було винесено на їх розгляд, тощо), у тому числі тих, що виникли внаслідок затримки в повітряному перевезенні пасажирів, багажу, вантажу (копія);

14.2.2.5. документи на повітряне перевезення пасажирів та/або багажу (копія);

14.2.2.6. листок непрацездатності та/або довідка спеціалізованого закладу охорони здоров'я, у разі інвалідності - довідка про встановлення інвалідності пасажирів (копія);

14.2.2.7. свідоцтво про смерть та документи про правонаступництво для спадкоємців (у разі загибелі/смерті пасажирів) (нотаріально засвідчена копія);

14.2.2.8. акти про знищення/пошкодження/втрату багажу (копія);

14.2.2.9. акти про знищення/пошкодження/втрату вантажу, пошти (копія);

14.2.2.10. документи на повітряне перевезення вантажу, пошти (копія).

14.3. У разі потреби протягом 30 діб з дня отримання заяви про здійснення страхової виплати Страховик може вимагати надання інших документів та відомостей, які необхідні для здійснення виплат і визначення розміру збитків, якщо це не суперечить законодавству.

14.4. Усі документи, що надаються Страхувальником (іншими особами, які відповідно до умов Договору страхування мають право на отримання страхової виплати) для визнання випадку страховим та визначення розміру страхової виплати в копіях, повинні бути засвідчені підписом уповноваженої особи та печаткою Страхувальника (інших осіб, які відповідно до умов Договору страхування мають право на отримання страхової виплати) (у разі її наявності) - для юридичних осіб або підписом Страхувальника (інших осіб, які відповідно до умов Договору страхування мають право на отримання страхової виплати) - для фізичних осіб.

14.5. Документи, складені іноземною мовою, повинні підтверджуватися наданням нотаріально засвідченого перекладу. Витрати на збір зазначених документів та їх переклад оплачує Страхувальник (інші особи, які відповідно до умов Договору страхування мають право на отримання страхової виплати).

14.6. Документи, що надаються Страхувальником (іншими особами, які відповідно до умов Договору страхування мають право на отримання страхової виплати) для визнання випадку страховим та визначення розміру страхової виплати можуть надаватися Страховику шляхом поштового відправлення з оголошеною цінністю з описом вкладення та штриховим кодовим ідентифікатором, та/або кур'єрської доставки документів з описом вкладення та штриховим кодовим ідентифікатором, та/або особистого подання документів (з їх описом) за адресою Страховика (відокремленого підрозділу Страховика), що вказана в Договорі страхування.

14.7. У разі необхідності Страховик або уповноважені ним особи направляють запити про надання відомостей щодо події, яка має ознаки страхового випадку, до органів державної влади, органів місцевого самоврядування, закладів охорони здоров'я, юридичних осіб, які володіють інформацією про обставини цієї події, а також можуть самостійно або із залученням у встановленому законодавством порядку інших осіб з'ясувати причини, наслідки та обставини такої події.

14.8. Після отримання заяви Страхувальника про здійснення страхової виплати та всіх документів, які необхідні для здійснення зазначених виплат і визначення розміру збитків, Страховик (уповноважена ним особа) в установленому порядку проводить страхове розслідування.

14.9. Страхове розслідування проводиться Страховиком або уповноваженою ним особою, які мають право доступу до об'єкта та місця настання події, що має ознаки страхового випадку, а також до певних матеріалів технічного розслідування авіаційних подій, серйозних інцидентів, інцидентів, надзвичайних подій та пошкоджень повітряних суден на землі у цивільній авіації (у тому числі до закінчення його проведення Експертною установою з розслідування авіаційних подій), згідно із законодавством.

14.10. Строк страхового розслідування не повинен перевищувати 30 діб з дня отримання заяви про здійснення страхової виплати та всіх документів, які необхідні для визнання випадку страховим та визначення розміру страхової виплати (у разі відсутності будь-якого документа повинно бути надано письмове обґрунтування причин його відсутності). Якщо страхове розслідування потребує надання додаткової інформації органами державної влади, органами місцевого самоврядування та іншими підприємствами, установами, організаціями, Страховик має право продовжити строк розслідування ще на 60 діб за умови письмового повідомлення Страхувальника (інших осіб, які відповідно до умов Договору страхування мають право на отримання страхової виплати) не пізніше наступного робочого дня за днем прийняття рішення щодо продовження строку страхового розслідування.

14.11. Страхова виплата проводиться Страховиком згідно з Договором страхування протягом 10 (десяти) робочих днів з дати підписання страхового акта.

14.12. Розмір страхової виплати визначається Страховиком на підставі наданих Страховику документів щодо підтвердження факту збитку в разі настання страхового випадку згідно з умовами Договору страхування. Страхова виплата не може перевищувати страхову суму (ліміт відповідальності), яка встановлена Договором страхування.

14.13. У разі, якщо Страхувальник/ потерпілі особи отримав відшкодування за збиток від інших осіб, Страховик сплачує різницю між сумою, що підлягає виплаті за Договором страхування і сумою, отриманою від інших осіб. Страхувальник зобов'язаний негайно (протягом 2 (двох) робочих днів) письмово повідомити Страховика про отримання відшкодування за шкоду від інших осіб.

14.14. Відшкодування шкоди, завданої смертю, каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я третьої особи, здійснюється Страховиком в порядку та розмірах, передбачених чинним законодавством України, на підставі рішення суду або угоди між Страховиком, Страхувальником та потерпілою третьою особою.

14.15. Якщо збиток заподіяно майну третьої особи і, якщо Страховик, Страхувальник та третя особа не досягли згоди відносно розміру збитку, страхова виплата здійснюється на підставі висновку експертизи, яка призначається Страховиком, або на підставі рішення суду.

14.16. Здійснення страхової виплати може проводитися Страховиком безпосередньо потерпілій третій особі (в разі її смерті – особам, які мають право на отримання страхової виплати відповідно до законодавства) або Страхувальнику, якщо він самостійно здійснював виплати потерпілій третій особі (особам, які мають на це право) за умови обов'язкового попереднього письмового погодження розміру та порядку таких виплат зі Страховиком.

14.17. При настанні страхового випадку, якщо сума належної страхової виплати перевищує розмір страхового платежу (частини платежу), який Страхувальнику залишається сплатити згідно умов Договору страхування, Страховик має право здійснити страхову виплату з вирахуванням різниці між загальною сумою страхової премії за Договором страхування та сумою фактично сплачених за Договором страхування страхових платежів.

14.18. Загальна сума страхових виплат при настанні одного або декількох страхових випадків обмежується страховою сумою, встановленою за Договором страхування. Після здійснення страхової виплати страхова сума, встановлена за Договором страхування, зменшується на суму здійсненої страхової виплати. Страхувальник має право відновити страхову суму, зменшену внаслідок здійснення страхових виплат за Договором страхування, до її початкового розміру за умови внесення додаткового страхового платежу, розмір якого визначається Страховиком.

14.19. У разі заподіяння шкоди в результаті настання одного страхового випадку кільком потерпілим особам, при перевищенні розміру шкоди, заподіяної потерпілим особам, страхової суми (ліміту відповідальності), розмір страхової виплати кожній потерпілій особі зменшується пропорційно співвідношенню страхової суми (ліміту відповідальності) і розміру шкоди, заподіяної всім потерпілим особам.

14.20. Розмір збитків за Договором страхування визначається у національній валюті України (для збитків, визначених у іноземній вільно конвертованій валюті - у національній валюті України за офіційним курсом НБУ на дату складання страхового акту).

14.21. Здійснення страхової виплати за Договором страхування проводиться у національній валюті України. Виплата нерезиденту здійснюється у національній валюті України або в іноземній валюті.

14.22. Розмір страхової виплати не може перевищувати обсяг зобов'язань Страховика, визначених Договором страхування, та розмір прямого збитку, заподіяного Страхувальнику та/або іншій особі, передбаченій Договором страхування.

14.23. Договором страхування за згодою Сторін можуть бути передбачені інші умови щодо порядку подання документів для визнання випадку страховим та визначення розміру страхової виплати, порядку розрахунку і умов здійснення страхової виплати, ніж передбачені цими Загальними умовами страхового продукту, що не суперечать закону та визначаються за Договором страхування за згодою Сторін з урахуванням індивідуальних ознак об'єкта страхування, інформації, що має істотне значення для оцінки страхового ризику та потреб і вимог Страхувальника у страхуванні.

15. ПЕРЕЛІК ВИНЯТКІВ ІЗ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ ТА ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ. ПРИЧИНИ ВІДМОВИ У ЗДІЙСНЕННІ СТРАХОВОЇ ВИПЛАТИ

15.1. Винятки із страхових випадків та обмеження страхування.

15.1.1. Загальні винятки із страхових випадків:

15.1.1.1. Страховим випадком за Договором страхування не визнаються випадки, коли ПС:

а) виконує політ з порушенням вимог Керівництва з льотної експлуатації ПС, Керівництва з виконання польотів, а також інших правил виконання польотів, що визначаються нормативно-правовими актами в галузі цивільної авіації або інструкціями чи приписами компетентних державних органів, організацій і установ, або виконує політ, не дозволений Керівництвом з льотної експлуатації ПС або компетентними органами;

б) використовується з метою, що заборонена чинним законодавством України або відрізняється від зазначеної у Договорі страхування;

в) перебуває або перебувало під час настання події, що має ознаки страхового випадку, поза географічними межами/ місцем дії Договору страхування;

г) експлуатується особою, яка не має відповідного свідоцтва авіаційного фахівця або не допущена у порядку, встановленому чинним законодавством України, до виконання польотів на ПС при його експлуатації на внутрішніх і міжнародних маршрутах;

д) виконує зліт чи посадку або спробу злету чи посадки в місцях, що не відповідають вимогам, визначеним в Керівництві з льотної експлуатації ПС, крім випадків здійснення аварійної посадки ПС;

е) транспортується за допомогою будь-яких транспортних засобів, за винятком випадків, коли таке транспортування є наслідком страхового випадку, а також за винятком випадків, коли ПС знаходиться на землі в управлінні техніків, що здійснюють таке управління в ході виконання своїх службових обов'язків, включаючи буксирування ПС спеціально призначеним для цього буксиром у межах аеропорту (аеродрому);

є) перевантажене – фактична злітна маса ПС перевищує максимальну злітну масу, встановлену розробником для даного ПС, а також якщо порушений порядок розміщення пасажирів або вантажу;

ж) здійснює політ у несправному стані;

з) здійснює перевезення небезпечних вантажів, використовується для участі в авіаційних шоу та змаганнях, здійснює учбово-тренувальні польоти, якщо використання ПС у вказаних цілях не передбачено Договором страхування.

15.1.2. Спеціальні винятки із страхових випадків:

15.1.2.1. Страховик не відшкодовує збитки, що пов'язані з втратою чи пошкодженням майна, що належить Страхувальнику на правах власності, розпорядження чи користування, або за яке він несе відповідальність за будь-яким договором.

15.1.2.2. Страховими випадками за Договором страхування не вважаються:

а) тілесні ушкодження (включаючи смерть) та/або пошкодження майна, заподіяні будь-якому працівнику або агенту Страхувальника чи найнятій Страхувальником по цивільно-правовому договору особі при виконанні ними своїх службових обов'язків чи зобов'язань по відношенню до Страхувальника, включаючи будь-які суми, відповідальність за виплату яких може бути покладена на Страхувальника як на роботодавця або власника підприємства відповідно до чинного законодавства України;

б) тілесні ушкодження (включаючи смерть) та/або пошкодження майна, заподіяні будь-якому члену екіпажу ПС та іншому авіаційному персоналу, під час їх участі в експлуатації ПС.

15.1.2.3. Страховик не відшкодовує збитки, заподіяні внаслідок:

а) заподіяння шкоди життю і здоров'ю пасажира внаслідок природних причин, самому собі або внаслідок самовільного проникнення пасажира до забороненої для його доступу зони;

- б) втрати або пошкодження багажу будь-якого члена екіпажу, авіаційного персоналу чи працівника Страхувальника, які включені в завдання на політ ПС;
- в) заподіяння збитків вантажу унаслідок природної втрати в межах, які встановлені спеціальними нормами під час його перевезення, а також впливу температури, вологості чи особливих властивостей, які можуть призвести до загибелі чи зіпсуття вантажу (усушка, утруска, загнивання, самозаймання тощо);
- г) нестачі вантажу при цілісності зовнішнього упакування;
- д) знищення або пошкодження вантажу хробаками, гризунами, комахами тощо;
- е) падіння цін на перевезений вантаж внаслідок порушення термінів постачання.

15.1.3. Не є страховим випадком і Страховиком не відшкодовується збиток завданий внаслідок або під час:

- а) зміни страхового ризику, яка не була письмом прийнята Страховиком. Прийняття Страховиком зміни ризику відбувається шляхом внесення відповідних змін до Договору страхування в порядку визначеному в Договорі страхування. Зміною страхового ризику є зміна будь-якої інформації, наведеної Страхувальником у заяві на страхування чи зазначеної у Договорі страхування або вказаної в Договорі страхування в переліку такої інформації згідно з цим пунктом);
- б) знаходження повітряного судна під керуванням інших осіб, ніж пілоти, які були допущені до виконання польотів у відповідності з діючими стандартами і процедурами;
- в) впливу шуму, вібрації, ударної звукової хвилі, будь-якого роду забруднення, електричного або електромагнітного впливу;

15.1.4. За Договором страхування можуть бути визначені додаткові винятки (можуть визначатися відповідно до наступного переліку, але не виключно стосовно вказаних умов):

- а) будь-яке пряме або непряме покриття стосовно будь-яких російських та/або білоруських ризиків, осіб, організації чи юридичних осіб, а також будь-яке покриття для повітряних суден, запчастин та двигунів, наданих в оренду прямо чи опосередковано російським чи білоруським організаціям (або їх філіям) або для використання в Росії або Білорусі;
- б) будь-які збитки, відповідальність, витрати або видатки, спричинені або що виникли внаслідок поточного російсько-українського конфлікту та/або будь-якого розширення такого конфлікту, включаючи, але не обмежуючись, будь-які втрати в Україні, Росії, Криму, Донецькій та Луганській областях та/або інших окупованих територіях та Білорусі;
- в) перевезення будь-якого вантажу військового та/або подвійного призначення;
- г) виконання польоту порушує чинні норми ЄС та/або німецького законодавства та/або відповідні санкції (включаючи санкції Організації Об'єднаних Націй, Сполученого Королівства Великобританії, Сполучених Штатів Америки та рішення Ради Європейського Союзу);
- д) інші додаткові винятки, передбачені Договором страхування.

15.1.5. В будь-якому випадку за Договором страхування не відшкодовуються збитки, завдані безпосередньо чи опосередковано, з причини, внаслідок чи як результат винятків, що вказані у Застереженнях/ положеннях та інших умовах, що визначаються за Договором страхування та містять винятки, що діють за Договором страхування.

15.1.6. Обмеження страхування:

15.1.6.1. За Договором страхування Страховик не несе відповідальності за будь-які випадки пошкодження, знищення або втрати повітряного судна, неодержані доходи унаслідок пошкодження, знищення або втрати повітряного судна, будь-які витрати, штрафи, пені, пов'язані з неможливістю використання повітряного судна.

15.1.6.2. Страховик не відшкодовує за Договором страхування втрату прибутку, упущену вигоду, моральну шкоду та інші непрямі збитки Страхувальника та/або третіх осіб.

15.1.6.3. Страховик не несе відповідальності за майно, що перевозиться (включаючи вантаж, багаж (вантажобагаж)), крім договорів страхування відповідальності авіаційного перевізника за шкоду, заподіяну пасажиром, багажу, вантажу і пошти.

15.1.6.4. За Договором страхування не відшкодовуються судові витрати.

15.2. Підставою для відмови Страховика у здійсненні страхової виплати є:

15.2.1. навмисні дії Страхувальника або особи, на користь якої укладено Договір страхування, спрямовані на настання страхового випадку, крім дій, вчинених у стані крайньої необхідності або необхідної оборони, або випадків, визначених законом чи міжнародними звичаями;

15.2.2. вчинення Страхувальником або особою, на користь якої укладено Договір страхування, умисного кримінального правопорушення, що призвело до настання страхового випадку;

15.2.3. подання Страхувальником неправдивих відомостей про об'єкт страхування, обставини, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику, або про факт настання страхового випадку;

15.2.4. одержання Страхувальником (Вигодонабувачем) повного відшкодування збитків від особи, яка їх заподіяла. Якщо збиток відшкодований частково, страхова виплата здійснюється з вирахуванням суми, отриманої від зазначеної особи як відшкодування збитків;

15.2.5. несвоєчасне повідомлення Страхувальником (особою, визначеною у Договорі страхування або законодавством) про настання страхового випадку без поважних причин або невиконання інших обов'язків, визначених Договором страхування або законодавством, якщо це призвело до неможливості Страховика встановити факт, причини та обставини настання страхового випадку або розмір заподіяної шкоди (збитків);

15.2.6. наявність обставин, які є винятками із страхових випадків та обмеженнями страхування, передбаченими Договором страхування (уключаючи Застереження/ положення, що діють за Договором страхування);

15.2.7. наявність інших підстав, встановлених законодавством.

15.3. У разі прийняття рішення про відмову у здійсненні страхової виплати Страховик зобов'язаний протягом 15 діб з дня, наступного за днем закінчення страхового розслідування, повідомити Страхувальника (іншу особу, яка відповідно до Договору страхування має право на отримання страхової виплати) у письмовій формі про прийняте рішення з обґрунтуванням підстави відмови.

15.4. Договором страхування за згодою Сторін може бути передбачений інший перелік винятків із страхових випадків, обмежень страхування та причин відмови у виплаті страхового відшкодування, ніж передбачені цими Загальними умовами страхового продукту, що не суперечать закону та визначаються за Договором страхування за згодою Сторін з урахуванням індивідуальних ознак об'єкта страхування, інформації, що має істотне значення для оцінки страхового ризику та потреб і вимог Страхувальника у страхуванні.

16. ПОРЯДОК ВНЕСЕННЯ ЗМІН, ДОСТРОКОВОГО ПРИПИНЕННЯ ЧИ РОЗІРВАННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ, ЇХ ПРАВОВІ НАСЛІДКИ.

ПОРЯДОК ВІДМОВИ ВІД ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ. НЕДІЙСНІСТЬ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

16.1. **Порядок припинення дії Договору страхування.**

16.1.1. Дія Договору страхування припиняється та втрачає чинність за згодою Сторін, а також у разі:

16.1.1.1. закінчення строку дії Договору страхування, зазначеного в Договорі страхування;

16.1.1.2. виконання Страховиком зобов'язань перед Страхувальником у повному обсязі;

16.1.1.3. несплати Страхувальником страхових платежів в установлений Договором страхування строк. При цьому Договір страхування вважається достроково припиненим у разі, коли перший (або черговий) страховий платіж не був сплачений за письмовою вимогою Страховика протягом 10 (десяти) робочих днів з дня пред'явлення такої вимоги Страхувальнику згідно з умовами Договору страхування;

16.1.1.4. ліквідації Страхувальника – юридичної особи або смерті Страхувальника – фізичної особи, за винятком випадків, передбачених Законом України «Про страхування»;

16.1.1.5. ліквідації Страховика у порядку, встановленому законодавством;

16.1.1.6. набрання законної сили рішенням суду про визнання Договору страхування недійсним;

16.1.1.7. в інших випадках, передбачених законодавством.

16.1.2. Дія Договору страхування може бути достроково припинена за вимогою Страхувальника або Страховика. У випадку повідомлення Страховиком Страхувальника про намір достроково припинити дію Договору страхування у порядку та у строк, передбачені Договором страхування, дія Договору страхування згідно з частиною 2 статті 105 Закону України «Про страхування» може бути достроково припинена Страховиком за відсутності згоди Страхувальника, який виконує умови Договору страхування. Про намір достроково припинити дію Договору страхування будь-яка Сторона зобов'язана повідомити іншу Сторону не пізніше як за 30 (тридцять) календарних днів до дати припинення дії Договору страхування шляхом направлення повідомлення у письмовій (електронній) формі згідно з умовами Договору страхування (далі – «Повідомлення»).

16.1.3. У разі дострокового припинення дії Договору страхування за вимогою Страхувальника Страховик повертає йому сплачену страхову премію за період, що залишився до закінчення строку дії Договору страхування, з вирахуванням витрат, пов'язаних безпосередньо з укладенням і виконанням Договору страхування, та фактичних страхових виплат, що були здійснені за Договором страхування. Якщо вимога Страхувальника обумовлена порушенням Страховиком умов Договору страхування, Страховик повертає Страхувальнику сплачену ним страхову премію повністю.

16.1.4. У разі дострокового припинення дії Договору страхування за вимогою Страховика, Страхувальнику повертається повністю сплачена ним страхова премія. Якщо вимога Страховика обумовлена невиконанням Страхувальником умов Договору страхування, Страховик повертає йому

сплачену страхову премію за період, що залишився до закінчення строку дії Договору страхування, з вирахуванням витрат, пов'язаних безпосередньо з укладенням і виконанням Договору страхування, та фактичних страхових виплат, що були здійснені за Договором страхування. При цьому, Договір страхування вважається припиненим з 00-00 годин за київським часом дати, яка вказана в Повідомленні.

16.1.5. Витрати, пов'язані безпосередньо з укладенням і виконанням Договору страхування, вираховуються у розмірі, що відповідає частці таких витрат, зазначеній у Договорі страхування.

16.1.6. Повідомлення про дострокове припинення дії Договору страхування здійснюється Сторонами у письмовій (електронній) формі, а саме:

16.1.6.1. Повідомлення в письмовій формі може бути здійснене Сторонами шляхом поштового відправлення з оголошеною цінністю з описом вкладення та штриховим кодовим ідентифікатором, та/або кур'єрської доставки з описом вкладення та штриховим кодовим ідентифікатором за адресою іншої Сторони, що вказана в Договорі страхування, та/або особистого подання повідомлення Страхувальником за адресою Страховика (відокремленого підрозділу Страховика), що вказана в Договорі страхування.

16.1.6.2. Повідомлення в електронній формі може бути здійснене Сторонами шляхом направлення на електронну адресу іншої Сторони, що вказана в Договорі страхування, повідомлення у формі електронного документу, підписаного шляхом накладення кваліфікованого електронного підпису Сторони/ Уповноваженої особи Сторони із застосуванням кваліфікованої електронної позначки часу, який відповідає всім вимогам Закону України «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги», випущеного Акредитованим центром сертифікації ключів (АЦСК) на захисному носії, що використовується для ідентифікації підписувача в будь-яких сервісах обміну електронними документами, і засвідченого кваліфікованою електронною печаткою Сторони (у випадку її застосування) з урахуванням вимог Закону України «Про електронні документи та електронний документообіг» та Закону України «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги».

16.1.7. У разі дострокового припинення дії Договору страхування Страховик повертає Страхувальнику сплачену страхову премію (її частину) протягом 10 (десяти) робочих днів з дати припинення дії Договору страхування, якщо інший строк не погоджений Сторонами при укладанні додаткового договору до Договору страхування про припинення дії Договору страхування.

16.1.8. Остаточний розрахунок між Страхувальником і Страховиком у разі дострокового припинення дії Договору страхування, за яким залишилися неврегульовані страхові випадки, здійснюється після прийняття Страховиком рішення про визнання випадку страховим та здійснення страхової виплати, або прийняття Страховиком рішення про невизнання випадку страховим, та/або прийняття Страховиком рішення про відмову у здійсненні страхової виплати.

16.1.9. Сплачена страхова премія не повертається у разі дострокового припинення дії Договору страхування у зв'язку з виконанням Страховиком зобов'язань перед Страхувальником у повному обсязі.

16.1.10. Повернення Страхувальнику сплаченої страхової премії (її частини) здійснюється Страховиком шляхом перерахування на банківський рахунок Страхувальника, вказаний у Повідомленні, або може здійснюватись на банківський рахунок Страхувальника, вказаний в Договорі страхування або погоджений Сторонами під час припинення дії Договору страхування, або у будь-який інший спосіб за допомогою платіжних систем, якщо інший порядок повернення Страхувальнику сплаченої страхової премії (її частини) не погоджений Сторонами при укладанні додаткового договору до Договору страхування про припинення дії Договору страхування.

16.1.11. У разі дострокового припинення дії Договору страхування не допускається повернення коштів готівкою, якщо страхові платежі здійснювалися в безготівковій формі.

16.1.12. Якщо умовами Договору страхування передбачено застосування Застереження AVN 114, розрахунок страхової премії (її частини), що підлягає поверненню Страхувальнику, здійснюється з урахуванням умов вказаного застереження.

16.2. Відмова від Договору страхування.

16.2.1. Страхувальник має право протягом 30 (тридцяти) календарних днів з дня укладення Договору страхування відмовитися від Договору страхування без пояснення причин, крім:

16.2.1.1. Договору страхування, строк дії якого становить менше 30 (тридцяти) календарних днів.

16.2.1.2. Випадків, якщо за Договором страхування повідомлено про настання події, що має ознаки страхового випадку.

16.2.2. Про намір відмовитися від Договору страхування Страхувальник повідомляє Страховика у письмовій (електронній) формі, а саме:

16.2.2.1. Повідомлення в письмовій формі може бути здійснене Страхувальником шляхом поштового відправлення з оголошеною цінністю з описом вкладення та штриховим кодовим ідентифікатором, та/або кур'єрської доставки з описом вкладення та штриховим кодовим ідентифікатором, та/або особистого

подання Страхувальником повідомлення за адресою Страховика (відокремленого підрозділу Страховика), що вказана в Договорі страхування.

16.2.2.2. Повідомлення в електронній формі може бути здійснене Страхувальником шляхом направлення на електронну адресу Страховика, що вказана в Договорі страхування, повідомлення у формі електронного документу, підписаного шляхом накладення кваліфікованого електронного підпису Страхувальника/ Уповноваженої особи Страхувальника із застосуванням кваліфікованої електронної позначки часу, який відповідає всім вимогам Закону України «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги», випущеного Акредитованим центром сертифікації ключів (АЦСК) на захисному носії, що використовується для ідентифікації підписувача в будь-яких сервісах обміну електронними документами, і засвідченого кваліфікованою електронною печаткою Страхувальника (у випадку її застосування) з урахуванням вимог Закону України «Про електронні документи та електронний документообіг» та Закону України «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги».

16.2.3. Страховик зобов'язаний повернути Страхувальнику сплачену страхову премію повністю, за умови що протягом цього періоду не відбулася подія, що має ознаки страхового випадку.

16.2.4. У разі відмови Страхувальника від Договору страхування Страховик повертає Страхувальнику сплачену страхову премію (її частину) протягом 10 (десяти) робочих днів з дати отримання Страховиком повідомлення Страхувальника про відмову від Договору страхування, здійсненого Страхувальником у письмовій (електронній) формі згідно з умовами, передбаченими Договором страхування, з зазначенням реквізитів банківського рахунку Страхувальника для повернення сплаченої страхової премії (її частини).

16.2.5. Повернення Страхувальнику сплаченої страхової премії (її частини) здійснюється Страховиком шляхом перерахування на банківський рахунок Страхувальника, вказаний у повідомленні Страхувальника про відмову від Договору страхування, здійсненому Страхувальником у письмовій (електронній) формі згідно з умовами, передбаченими Договором страхування, або може здійснюватись на банківський рахунок Страхувальника, вказаний в Договорі страхування або погоджений Сторонами для повернення сплаченої страхової премії (її частини), або у будь-який інший спосіб за допомогою платіжних систем.

16.3. Недійсність Договору страхування.

16.3.1. Договір страхування вважається недійсним з моменту його укладення у випадках, передбачених Цивільним кодексом України.

16.3.2. Договір страхування визнається недійсним також у разі, якщо:

16.3.2.1. Договір страхування укладено після настання події, що має ознаки страхового випадку.

16.3.2.2. Відсутній об'єкт страхування.

16.3.2.3. Страховиком доведено, що Договір страхування укладено з метою отримання неправомірної вигоди та/або вчинення шахрайських дій.

16.3.2.4. У Страхувальника (Вигодонабувача) відсутній страховий інтерес.

16.3.3. В разі визнання Договору страхування недійсним кожна зі Сторін зобов'язана повернути іншій Стороні все отримане по Договору страхування, якщо інші наслідки недійсності Договору страхування не передбачені законодавством України.

16.3.4. Договір страхування визнається недійсним у судовому порядку згідно з чинним законодавством України.

16.4. Порядок внесення змін до Договору страхування.

16.4.1. Договір страхування не передбачає права Сторін змінювати умови Договору страхування в односторонньому порядку.

16.4.2. Зміна умов Договору страхування здійснюється за згодою Сторін шляхом оформлення додаткового договору, скріпленого підписами та печатками Сторін (у разі їх наявності), який є невід'ємною частиною Договору страхування (крім випадків, передбачених Договором страхування згідно з п.п. 12.2.9, 16.4.5 Загальних умов страхового продукту).

16.4.3. Сторона, яка вважає за необхідне змінити та/або доповнити Договір страхування, надсилає пропозицію про це іншій Стороні у письмовій (електронній) формі, що направляється на поштову або електронну адресу іншої Сторони. Сторона, що отримала пропозицію про зміну та/або доповнення Договору страхування, протягом 5 (п'яти) робочих днів у письмовій (електронній) формі, що направляється на поштову або електронну адресу іншої Сторони, повідомляє Сторону, що ініціювала внесення змін, про результати розгляду її пропозиції.

16.4.4. У випадку, якщо Сторони не досягли згоди щодо зміни та/або доповнення Договору страхування, він продовжує діяти на погоджених в ньому умовах або дія Договору страхування може бути достроково припинена у порядку, передбаченому Договором страхування згідно п.п. 16.1.1, 16.1.2. Загальних умов страхового продукту.

16.4.5. З метою виконання вимог пункту 12. Статті 89 Закону України «Про страхування», на підставі того, що страхові посередники Страховиком можуть залучатися як до укладення Договору страхування, так і в процесі його виконання (з метою обслуговування), у випадку зміни/додавання страхового посередника після укладення Договору страхування (оскільки законодавством України не встановлено вимог до порядку заміни страхового посередника), відповідно до статті 6 Цивільного кодексу України, Сторони дійшли згоди щодо встановлення за Договором страхування наступного порядку зміни/додавання інформації про страхового посередника (страхових посередників), за посередництвом яких був укладений Договір страхування та/або які можуть бути залучені на стадії виконання Договору страхування:

16.4.5.1. Інформація про зміну/додавання страхового посередника актуалізується Страховиком шляхом направлення на адресу Страхувальника (простою кореспонденцією) письмового повідомлення, яке містить всю інформацію (передбачену п. 7. Положення про особливості укладення договорів страхування зі споживачами, затвердженого Постановою НБУ від 20.12.2023 № 175) про зміненого/доданого страхового посередника.

16.4.5.2. Підписанням Договору страхування Сторони погодили, що вищезазначений порядок актуалізації інформації є належним унесенням змін до Договору страхування за згодою Сторін і не є односторонньою зміною його умов, та в цьому випадку не потребується підписання додаткових угод/додаткових договорів до Договору страхування.

16.5. Договором страхування за згодою Сторін може бути передбачений інший порядок внесення змін та/або взаємодії Сторін при достроковому припиненні чи розірванні Договору страхування або відмові від Договору страхування, ніж передбачені цими Загальними умовами страхового продукту, що не суперечить закону та визначається за Договором страхування за згодою Сторін з урахуванням потреб і вимог Страхувальника у страхуванні.

17. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА НЕВИКОНАННЯ АБО НЕНАЛЕЖНЕ ВИКОНАННЯ УМОВ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ. ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ

17.1. За несвоєчасне здійснення страхової виплати у строк, передбачений Договором страхування, Страховик сплачує пеню в розмірі 0,01% за кожний день прострочення, але не більше ніж у розмірі подвійної облікової ставки Національного банку України, що діяла в період, за який нараховується пеня, і не більше 10% від суми невиконаного зобов'язання.

17.2. Страхувальник несе майнову відповідальність за несвоєчасне виконання грошового зобов'язання шляхом сплати Страховику пені в розмірі 0,01% від суми несвоєчасно виконаного грошового зобов'язання за кожний день прострочення виконання грошового зобов'язання, але не більше ніж у розмірі подвійної облікової ставки Національного банку України, що діяла у період, за який нараховується пеня, і не більше 10% від суми невиконаного зобов'язання.

17.3. У разі несвоєчасного здійснення страхової виплати Страховиком або у разі порушення Страхувальником строків повернення суми здійсненої страхової виплати у випадках, передбачених Договором страхування, Страховик або відповідно Страхувальник зобов'язаний сплатити іншій Стороні суму боргу з урахуванням встановленого індексу інфляції за весь час прострочення за період (відповідний місяць протягом такого періоду), у який поріг індексації перевищує 105%, та в сумі, що перевищує поріг індексації у розмірі 105%, та 0,01% річних, розрахованих в порядку ст. 625 Цивільного кодексу України від простроченої суми.

17.4. Сторони дійшли згоди, що у випадку виникнення між ними судового спору щодо відмови у здійсненні страхової виплати та/або визнання події страховим випадком та/або щодо розміру страхової виплати та/або щодо строків прийняття рішення Страховиком за заявленою Страхувальником подією (у випадку, коли позов подано до суду до прийняття Страховиком рішення за заявленою подією) або щодо повернення Страхувальником здійсненої страхової виплати (або відповідної її частини) у випадку виникнення обставин, що повністю або частково позбавляють Страхувальника (Вигодонабувача) права на страхову виплату згідно з умовами Договору страхування або законодавством України, на період з дати надходження позовної заяви до суду до вступу судового рішення в законну силу не нараховується пеня та інші санкції, передбачені законодавством України (інфляційні нарахування, штрафи, встановлені Договором страхування відсотки річних та інші) за неналежне виконання зобов'язань Страховиком або відповідно Страхувальником.

17.5. Керуючись статтею 6 Цивільного кодексу України Сторони дійшли згоди, що до правовідносин за Договором страхування застосовується виключно пеня, передбачена умовами Договору страхування, та не застосовується неустойка (пеня), передбачена іншим законодавством України.

17.6. За невиконання або неналежне виконання інших зобов'язань, передбачених Договором страхування, Сторони несуть відповідальність у порядку, передбаченому чинним законодавством України.

17.7. Спори, що виникають між Сторонами, вирішуються шляхом переговорів, у разі недосягнення згоди - в судовому порядку.

17.8. Договором страхування за згодою Сторін можуть бути передбачені інші умови щодо відповідальності за невиконання або неналежне виконання умов Договору страхування, ніж передбачені цими Загальними умовами страхового продукту, що не суперечать закону та визначаються за Договором страхування за згодою Сторін з урахуванням потреб і вимог Страхувальника у страхуванні.

18. ПОРЯДОК УКЛАДЕННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

18.1. Договір страхування укладається виключно в письмовій формі з дотриманням вимог Цивільного кодексу України, встановлених до письмової форми правочину, та оформляється у паперовій формі або у формі електронного документа, створеного згідно з вимогами, визначеними Законом України "Про електронні документи та електронний документообіг".

18.2. Договір страхування, якщо він оформляється у паперовій формі, укладається відповідно до наступних умов:

18.2.1. Договір страхування укладається українською мовою в 2 (двох) ідентичних примірниках, по одному для кожної зі Сторін. Всі примірники мають однакову юридичну силу.

18.2.2. Договір страхування (з додатками до нього) та Додаткові договори (Додаткові угоди) до Договору страхування, укладені у паперовій формі, підписуються Сторонами/Уповноваженими особами Сторін власноручно і засвідчуються печатками Сторін (за наявності).

18.3. Договір страхування, якщо він оформляється у формі електронного документа, створеного згідно з вимогами, визначеними Законом України «Про електронні документи та електронний документообіг», укладається відповідно до наступних умов:

18.3.1. Договір страхування укладається у формі електронного документу засобами онлайн-сервісу електронного документообігу, що передбачений Договором страхування. Для цілей ідентифікації Договору страхування, укладеного в електронній формі, датою його підписання є дата, що зазначається в преамбулі Договору страхування Стороною, яка його сформулила та надіслала іншій Стороні засобами онлайн-сервісу електронного документообігу, що передбачений Договором страхування.

18.3.2. Договір страхування (з додатками до нього) та Додаткові договори (Додаткові угоди) до Договору страхування, укладені в електронній формі (у формі електронного документу) із використанням Сервісу електронного документообігу, що передбачений Договором страхування, підписуються шляхом накладення кваліфікованого електронного підпису Сторін/Уповноважених осіб Сторін із застосуванням кваліфікованої електронної позначки часу, який відповідає всім вимогам Закону України «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги», випущеного Акредитованим центром сертифікації ключів (АЦСК) на захисному носії, що використовується для ідентифікації підписувача в будь-яких сервісах обміну електронними документами (далі – КЕП), і засвідчуються кваліфікованими електронними печатками Сторін з урахуванням вимог Закону України «Про електронні документи та електронний документообіг» та Закону України «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги» (у випадку їх застосування).

18.3.3. Сторони запевняють, що Сторони /Уповноважені особи (підписувачі електронних документів, які є працівниками Сторін та мають відповідні повноваження (документально підтверджені) для підписання електронних документів), які створюють відповідний електронний документ (зазначений в п. 18.3.2 цих Загальних умов страхового продукту) з накладенням КЕП із застосуванням кваліфікованої електронної позначки часу, цим самим засвідчують, що ознайомилися з текстом документа, повністю зрозуміли зміст, не мають заперечень до тексту документа і свідомо застосовували свій підпис у контексті, передбаченому документом (підписав, затвердив, погодив, завізував, засвідчив, ознайомився, тощо).

18.3.4. Перевірка цілісності, достовірності та авторства Договору страхування (у формі електронного документу), електронних документів, зазначених в п. 18.3.2 цих Загальних умов страхового продукту, на які Сторонами накладено КЕП із застосуванням кваліфікованої електронної позначки часу та кваліфіковані електронні печатки (у випадку їх застосування), а також перевірка КЕП Сторін/Уповноважених осіб Сторін, здійснюється Сервісом електронного документообігу, що передбачений Договором страхування, в автоматичному режимі відповідно до регламенту роботи цього сервісу.

18.3.5. Підготовка Договору страхування (у формі електронного документу), електронних документів, зазначених у п. 18.3.2 цих Загальних умов страхового продукту, здійснюється відповідною Стороною і в

строки, встановлені умовами Договору страхування до паперової форми. До моменту передачі іншій Стороні, Сторона-відправник зобов'язана належним чином скласти новий та/або перевірити отриманий електронний документ та підписати його з використанням КЕП із застосуванням кваліфікованої електронної позначки часу та засвідчити кваліфікованою електронною печаткою (у випадку її застосування).

18.3.6. Датою і часом відправлення Договору страхування (у формі електронного документу), електронного документа, зазначеного у п. 18.3.2 цих Загальних умов страхового продукту, вважаються дата і час, коли відправлення вищезазначеного електронного документа не може бути скасовано особою, яка його відправила. Договір страхування (у формі електронного документу), електронні документи, зазначені у п. 18.3.2 цих Загальних умов страхового продукту, вважаються одержаними адресатом з моменту надсилання, якщо відправник не отримує автоматичне повідомлення про те, що вищезазначений електронний документ не одержано адресатом.

18.3.7. Договір страхування (у формі електронного документу), електронні документи, перелік яких наведений у п. 18.3.2 цих Загальних умов страхового продукту, вважаються підписаними з моменту підписання з використанням КЕП із застосуванням кваліфікованої електронної позначки часу та засвідчення кваліфікованою електронною печаткою (у випадку її застосування) Стороною-одержувачем електронного документа, отриманого від Сторони-відправника з нанесеним нею КЕП із застосуванням кваліфікованої електронної позначки часу та засвідчення кваліфікованою електронною печаткою (у випадку її застосування).

18.3.8. У випадку, коли Договором страхування не встановлюється строків підписання конкретних електронних документів, Сторони при укладанні Договору страхування погоджують, що строк підписання таких документів з використанням Сторонами КЕП із застосуванням кваліфікованої електронної позначки часу становить 1 (один) робочий день з дати їх надіслання.

18.3.9. Сторони взаємно визнають юридичну (доказову) силу Договору страхування (у формі електронного документу), документів, перелік яких наведений у п. 18.3.2 цих Загальних умов страхового продукту, у електронній формі без необхідності їх підтвердження документом на паперовому носії з накладенням на нього власноручних підписів. При цьому, Договір страхування (у формі електронного документу), електронний документ (зазначений в п. 18.3.2 цих Загальних умов страхового продукту), підписаний з використанням КЕП із застосуванням кваліфікованої електронної позначки часу та засвідчений кваліфікованою електронною печаткою Сторін (у випадку її застосування), має повну юридичну силу та породжує права та обов'язки для Сторін і може бути представлений до суду в якості належних доказів. Всі електронні документи, що підписані відповідними КЕП Сторін/Уповноважених осіб Сторін із застосуванням кваліфікованої електронної позначки часу та засвідчені кваліфікованими електронними печатками Сторін (у випадку їх застосування), визнаються рівнозначними документам на паперовому носіїві. Накладення КЕП із застосуванням кваліфікованої електронної позначки часу на електронні документи є фактом підтвердження приймання-передачі таких документів Сторонами/Уповноваженими особами Сторін, і не вимагає додаткового доказування. При виникненні суперечок, розбіжностей і конфліктів, всі електронні документи є незаперечними доказами.

18.3.10. З метою забезпечення безпеки обробки та конфіденційності інформації Сторони зобов'язані:

- не допускати появи в комп'ютерному середовищі, засобами якого відбувається передача документів, комп'ютерних вірусів і програм, спрямованих на руйнування комп'ютерної інформації;
- не нищити та/або не модифікувати архіви відкритих ключів електронного цифрового підпису, електронних документів;
- не використовувати для підписання документів скомпрометовані ключі.

18.3.11. Підписанням Договору страхування Страхувальник підтверджує, що:

- він згоден з тим, що Договір страхування з додатками до нього та Додаткові угоди/Додаткові договори до Договору страхування укладені в електронній формі (у формі електронного документу) через Сервіс електронного документообігу, що передбачений Договором страхування, та підписані шляхом накладення КЕП Сторін/Уповноважених осіб Сторін із застосуванням кваліфікованої електронної позначки часу, засвідчені кваліфікованими електронними печатками Сторін (у випадку їх застосування), мають повну юридичну силу, породжують права та обов'язки для Сторін, і можуть бути надані до суду в якості належних доказів;

- Договір страхування з додатками до нього та Додаткові угоди/Додаткові договори до Договору страхування, укладені в електронній формі (у формі електронного документу) через Сервіс електронного документообігу, що передбачений Договором страхування, підписані шляхом накладення КЕП із застосуванням кваліфікованої електронної позначки часу та засвідчені кваліфікованими електронними печатками Сторін (у випадку їх застосування), вважаються такими, що за правовими наслідками

прирівнюється до Договору страхування та Додаткових угод/Додаткових договорів, укладених у письмовій формі на паперових носіях;

- форма Договору страхування з додатками до нього та Додаткових угод/Додаткових договорів до Договору страхування, не перешкоджає правильному розумінню ним умов Договору страхування та Додаткових угод/Додаткових договорів до Договору страхування, в повній мірі та не може в подальшому бути підставою для заперечення ним дійсності Договору страхування та Додаткових угод/Додаткових договорів до Договору страхування;
- він отримав за допомогою інформаційно-комунікаційних систем свій примірник Договору страхування з додатками до нього.

18.3.12. Оригіналом Договору страхування та електронних документів, перелік яких наведений у п. 18.3.2 цих Загальних умов страхового продукту, вважаються електронні примірники таких документів, а їх копіями у паперовій формі є візуальне відтворення відповідного електронного примірника на паперовому носії, яке засвідчене у порядку, встановленому законодавством.

18.3.13. Сторони приймають на себе зобов'язання за необхідності відтворити Договір страхування та документи, перелік яких наведений у п. 18.3.2 цих Загальних умов страхового продукту, на паперовому носії. На письмову вимогу однієї із Сторін Договір страхування та електронні документи, перелік яких наведений у п. 18.3.2 цих Загальних умов страхового продукту, виготовляються Страховиком на паперовому носії протягом 7 (семи) робочих днів з моменту отримання такої вимоги та підлягають підписанню та проставленню печатки (за наявності) кожною зі Сторін. Страховик здійснює вручення Договору страхування та документів, перелік яких наведений у п. 18.3.2 цих Загальних умов страхового продукту, підписаних оригінальним підписом уповноваженого представника Страховика, в робочий час Страховика за його місцезнаходженням.

18.4. За Договором страхування зазначаються Застереження/положення та інші умови, що визначаються за згодою Сторін та діють за Договором страхування, включаючи Умови щодо запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом/ фінансуванню тероризму.

18.5. Якщо за згодою Сторін за Договором страхування визначені Спеціальні умови Договору страхування, такі умови зазначаються в Договорі страхування та мають переважну силу над умовами, викладеними в інших частинах Договору страхування. Спеціальні умови Договору страхування визначаються за згодою Сторін з врахуванням потреб та вимог Страхувальника у страхуванні, індивідуальних ознак об'єкта страхування, необхідних для оцінки страхового ризику, та іншої інформації, що має істотне значення для оцінки страхового ризику.

18.6. Невід'ємною частиною Договору страхування є Заява на страхування, що є додатком до Договору страхування.

18.7. Максимальна частка витрат Страховика, пов'язаних безпосередньо з укладанням і виконанням умов договорів страхування за цим страховим продуктом становить 65% від страхового тарифу.

18.8. Підписанням Договору страхування Сторони заявляють та гарантують, що їх представники, які підписали Договір страхування, належним чином уповноважені та документи, що підтверджують їх повноваження, належним чином видані та на момент підписання Договору страхування не були змінені та відкликані.

18.9. Укладення Договору страхування може посвідчуватися страховим полісом, сертифікатом.

18.10. Відповідно до цих Загальних умов страхового продукту за згодою Сторін укладаються договори страхування, що містять індивідуальні умови страхування, визначені для конкретного клієнта (Страхувальника).

18.11. У разі застосування уніфікованих умов страхування Договори страхування можуть укладатись у формі та відповідно до таких умов страхування з урахуванням вимог, передбачених Законом України «Про страхування».

18.12. Суб'єкти авіаційної діяльності можуть укладати договори комплексного страхування, що включають сукупність/групу страхових ризиків за двома або більше класами страхування (ризики в межах класів страхування).

18.13. Законодавством можуть бути встановлені додаткові вимоги та особливості порядку укладення Договорів страхування, інші вимоги до змісту та умов Договору страхування залежно від класу страхування (окремих ризиків, груп ризиків, груп класів), у тому числі для Договорів страхування, обов'язковість укладення яких визначена законом.

19. ІНШІ УМОВИ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

19.1. Договір страхування не є додатковим до інших товарів, робіт або послуг, що не є страховими.

19.2. Умови, не зазначені у Договорі страхування, регулюються цими Загальними умовами страхового продукту та чинним законодавством України. У випадку розбіжностей між цими Загальними умовами страхового продукту та умовами Договору страхування, пріоритетне значення мають умови, вказані в Договорі страхування. Договором страхування за згодою Сторін можуть бути передбачені інші умови, ніж передбачені цими Загальними умовами страхового продукту, що не суперечать закону та визначаються за Договором страхування за згодою Сторін з урахуванням індивідуальних ознак об'єкта страхування, інформації, що має істотне значення для оцінки страхового ризику та потреб і вимог Страхувальника у страхуванні.

19.3. Підписанням Договору страхування Страхувальник підтверджує, що з цими Загальними умовами страхового продукту та умовами Договору страхування ознайомлений та згодний.

19.4. Підписанням Договору страхування Страхувальник підтверджує, що перед підписанням Договору страхування Страховик на підставі отриманої від Страхувальника інформації з'ясував потреби та вимоги Страхувальника у страхуванні, надав консультацію щодо умов страхового продукту, забезпечив Страхувальника доступною та вичерпною інформацією про страховий продукт, що пропонується, з урахуванням специфіки страхового продукту та потреб Страхувальника, про Страховика та страхового посередника (якщо страховий продукт реалізується через страхового посередника), та Страхувальник прийняв усвідомлене рішення про укладення Договору страхування.

19.5. На виконання вимог Закону України «Про захист персональних даних» укладанням Договору страхування Страхувальник (його уповноважена особа) надає свою згоду на:

- обробку Страховиком його персональних даних (будь-якої інформації, що відноситься до Страхувальника (його уповноваженої особи, кінцевого бенефіціарного власника), в тому числі прізвища, імені, імені по батькові, року, місяця, дати та місця народження, адреси фактичного проживання та реєстрації, сімейного, соціального, майнового становища, освіти, професії, доходів, статі, громадянства, паспортних даних, реєстраційного номеру облікової картки платника податків, номерів контактних телефонів, адреси електронної пошти, фотографії документу, що посвідчує особу або особистої фотографії, відео, тощо), з метою провадження страхової діяльності (у тому числі укладання та виконання Договору страхування), та/або пропонування йому послуг Страховика, в тому числі шляхом здійснення прямих контактів з ним за рахунок засобів зв'язку (у тому числі здійснення розсилки повідомлень), а також здійснення пов'язаної з нею фінансово – господарської діяльності;
- прийняття Страховиком рішень на підставі обробки персональних даних Страхувальника (його уповноваженої особи, кінцевого бенефіціарного власника) (повністю та/чи частково) в інформаційній (автоматизованій) системі та/чи в картотеках персональних даних;
- здійснення Страховиком дій з персональними даними, які пов'язані зі збиранням, реєстрацією, накопиченням, зберіганням, адаптуванням, зміною, поновленням, використанням і поширенням (розповсюдженням, реалізацією, передачею), знеособленням, знищенням відомостей про Страхувальника (його уповноважену особу, кінцевого бенефіціарного власника);
- зберігання Страховиком персональних даних Страхувальника (його уповноваженої особи, кінцевого бенефіціарного власника) протягом дії Договору страхування та п'яти років після припинення його дії та виконання всіх зобов'язань за ним;
- реалізацію та регулювання інших відносин, що вимагають обробки персональних даних відповідно до Договору страхування та чинного законодавства України;
- надання доступу Страховиком до персональних даних Страхувальника (його уповноваженої особи, кінцевого бенефіціарного власника) третім особам, що здійснюється на розсуд Страховика, передача персональних даних Страхувальника (його уповноваженої особи, кінцевого бенефіціарного власника) третім особам здійснюється Страховиком без повідомлення Страхувальника (його уповноваженої особи, кінцевого бенефіціарного власника) (з урахуванням умов, передбачених Договором страхування згідно з п. 19.10 Загальних умов страхового продукту).

19.6. Підписанням Договору страхування Страхувальник надає згоду Страховику на фіксацію та запис інформації, отриманої від Страхувальника, Вигодонабувача, їх представників, в тому числі телефонних розмов, що були здійснені з метою фіксації вказаними особами повідомлень про подію, що має ознаки страхового випадку, та надання іншої інформації щодо настання події, що має ознаки страхового випадку, для виконання зобов'язань за Договором страхування.

19.7. Підписанням Договору страхування Страхувальник надає згоду Страховику на отримання інформації від закладів охорони здоров'я, підприємств, установ, організацій та/або інших третіх осіб щодо Страхувальника, Вигодонабувача, їх представників, інформації щодо стану здоров'я, лікарської таємниці, інформації з обмеженим доступом, комерційної таємниці, інформації, що містить персональні дані вказаних осіб, та іншої інформації, що має відношення до укладання Договору страхування, події, що має ознаки страхового випадку, інших обставин, що стосуються виконання Сторонами умов Договору

страхування, та надає Страховику згоду на використання такої інформації Страховиком для виконання зобов'язань за Договором страхування.

19.8. Підписанням Договору страхування Страхувальник надає згоду Страховику на використання інформації, передбаченої Договором страхування згідно з п.п. 19.5 – 19.7 Загальних умов страхового продукту, в тому числі записів телефонних розмов, іншої інформації та документів, отриманих від Страхувальника, Вигодонабувача, їх представників та/або закладів охорони здоров'я, підприємств, установ, організацій та/або інших третіх осіб відповідно до умов Договору страхування при укладанні Договору страхування, протягом строку його дії та/або у випадку настання події, що має ознаки страхового випадку, у взаємовідносинах з фізичними та юридичними особами, Компетентними органами, в тому числі при вирішенні спорів (претензій, заяв, позовів), пов'язаних з виконанням Сторонами зобов'язань за Договором страхування.

19.9. Страховик цим застереженням інформує, що Договір страхування містить інформацію, яка відповідно до Закону України «Про страхування» належить до інформації, що становить таємницю страхування, на підставі чого існують обмеження щодо отримання такої інформації третіми особами. Страховик підписанням Договору страхування зобов'язується зберігати інформацію, що містить таємницю страхування (за винятком інформації, що підлягає обов'язковому оприлюдненню, та публічної інформації у формі відкритих даних відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації») належним чином, не розголошувати її та не використовувати на свою користь чи на користь третіх осіб (за винятком використання з метою реалізації Страховиком прав та виконання обов'язків, передбачених Договором страхування та законодавством України). За незаконне розголошення інформації, яка належить до таємниці страхування відповідно до Закону України «Про страхування», Страховик несе відповідальність у розмірі прямої дійсної шкоди (заподіяних збитків), що підтверджується рішенням суду, яке набрало законної сили.

19.10. Підписанням Договору страхування Страховик гарантує використання інформації та документів, отриманих від Страхувальника, Вигодонабувача, їх представників (в тому числі запису телефонних розмов) та/або закладів охорони здоров'я, підприємств, установ, організацій та/або інших третіх осіб згідно з умовами Договору страхування, виключно з метою реалізації Страховиком прав та виконання обов'язків, передбачених Договором страхування та законодавством України.

19.11. Підписанням Договору страхування Страхувальник надає доручення Страховику на замовлення Страховиком незалежної експертизи та/або оцінки з метою визначення матеріальних збитків, завданих Страхувальнику (Вигодонабувачу) внаслідок настання страхового випадку, що здійснюється у випадках, передбачених Договором страхування.

19.12. Підписанням Договору страхування Страхувальник підтверджує, що він письмово повідомлений про включення до бази персональних даних Страховика, про права, передбачені Законом України «Про захист персональних даних», про мету збору даних та осіб, яким передаються персональні дані, а також надає запевнення, що він отримав згоду на обробку персональних даних фізичних осіб, щодо яких надаються персональні дані Страховику.

19.13. Підписанням Договору страхування Страхувальник підтверджує, що ідентифікаційні дані Страхувальника зазначені в Договорі страхування та усіх додатках до нього вірно та є чинними, інформація про об'єкт страхування, зазначена в Договорі страхування та усіх додатках до нього вірно та є достовірною.

19.14. Підписанням Договору страхування Страхувальник підтверджує, що до підписання Договору страхування отримав інформацію в обсязі та в порядку, що передбачені статтею 7 Закону України «Про фінансові послуги та фінансові компанії». Страхувальник засвідчує, що зазначена інформація є доступною в місцях надання Страховиком послуг клієнтам та **на вебсайті Страховика <https://arsenal-ic.ua> у розділі: «Інформація для споживача» за посиланням: <https://arsenal-ic.ua/documents/consumers>**, а також є повною та достатньою для правильного розуміння суті фінансових послуг, що надаються Страховиком, та прийняття Страхувальником свідомого рішення про отримання такої послуги або про відмову від її отримання.

19.15. Підписанням Договору страхування Страхувальник підтверджує, що при укладенні Договору страхування не були порушені його права, умови Договору страхування погоджені Сторонами та не обмежують його права, йому були надані в повному обсязі інформація та документи, передбачені Законами України «Про страхування», «Про захист прав споживачів», «Про фінансові послуги та фінансові компанії», що є актуальними, зрозумілими та достовірними, не вводять Страхувальника в оману, викладені у спосіб, що не має наслідком їх ускладнене, неправильне або двозначне сприйняття Страхувальником.

19.16. Порядок розгляду звернень споживачів Страховиком, включаючи інформацію про уповноважені державні органи (включаючи Національний банк України (далі – НБУ)), до яких відповідно до законодавства України споживач має право подати звернення з питань захисту прав споживачів фінансових послуг:

19.16.1. Звернення можуть бути надіслані споживачем Страховику на адресу електронної пошти: info@arsenal-strahovanie.com, або подані безпосередньо за адресою місцезнаходження: 03056, Україна, м. Київ, вул. Борщагівська, буд. 154, або надані за номером телефону: 0-800-60-44-53.

19.16.2. Для розгляду звернень споживачів Страховиком створено відповідну компетентну комісію, що знаходиться за адресою: 03056 м. Київ, вул. Борщагівська, 154, тел. 0-800-60-44-53, info@arsenal-strahovanie.com.

19.16.3. Розгляд звернень споживачів здійснюється Страховиком у порядку та строки, передбачені Законом України «Про захист прав споживачів» та Законом України «Про звернення громадян».

19.16.4. Якщо споживач не погоджується з рішенням, прийнятим Страховиком за його зверненням, він може оскаржити таке рішення шляхом звернення до НБУ через офіційне Інтернет - представництво НБУ <https://bank.gov.ua/ua/consumer-protection>. Адреса: 01601, Київ, вул. Інститутська, 9, тел. 0 800 505 240, адреса для листування: вул. Інститутська, 9, м. Київ-8, 01601, адреса для подання письмових звернень громадян: вул. Інститутська, 11-б, м. Київ-8, 01601, Email: nbu@bank.gov.ua, сайт: <https://bank.gov.ua>.

19.16.5. Повну інформацію про порядок розгляду звернень споживачів розміщено у відкритому доступі на вебсайті Страховика <https://arsenal-ic.ua> у розділі: «Інформація для споживача» за посиланням: <https://arsenal-ic.ua/documents/consumers>.

20. КОНТАКТНІ ДАНІ ДЛЯ ЗВЕРНЕННЯ У РАЗІ НАСТАННЯ ПОДІЇ, ЩО МАЄ ОЗНАКИ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ

Контактні дані для звернення у разі настання події, що має ознаки страхового випадку:

Номери телефонів Страховика: 0800 60-44-53 (цілодобово), 044 227-77-11.

Адреса Страховика: 03056, м. Київ, вул. Борщагівська, б. 154.

Адреси відокремлених підрозділів Страховика: розміщені на вебсайті Страховика <https://arsenal-ic.ua> у розділі: «Контакти» за посиланням: <https://arsenal-ic.ua/contacts>.

Електронна адреса Страховика: claims@arsenal-strahovanie.com.